

III

(Ettevalmistavad aktid)

NÕUKOGU

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) NR 14/2007,

20. september 2007,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv 2007/.../EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ

(2007/C 270 E/01)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 22. detsembri 1986. aasta direktiivis 87/102/EMÜ (tarbijakrediiti käsitletavate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ sätestatakse ühenduse eeskirjad tarbijakrediidilepingute kohta.

(2) 1995. aastal esitas komisjon aruande, mis käsitles seda, kuidas on toimunud direktiiv 87/102/EMÜ ja pidas huviatutud isikutega laialdasi konsultatsioone. 1997. aastal esitas komisjon koondaruande 1995. aasta aruandele antud vastukajade kohta. 1996. aastal valmis direktiivi 87/102/EÜ toimimise kohta veel teine aruanne.

(3) Nimetatud aruannetest ja konsultatsioonidest selgus, et eri liikmesriikide õigusaktides olid märkimisväärsed erinevused füüsilistele isikutele antavate laenude osas üldiselt ja eelkõige tarbijakrediidi osas. Direktiivi 87/102/EMÜ liikmesriikide õigusesse ülevõtmise analüüsisel selgus, et liikmesriigid kasutavad lisaks direktiivile 87/102/EMÜ erinevaid tarbijakaitse mehhanisme, põhjendades seda siseriiklike õiguslike või majanduslike erinevustega.

(4) Nimetatud siseriiklikest erisustest tulenev *de facto* ja *de jure* olukord kahjustab mõningatel juhtudel konkurentsi ühenduse krediidiandjate vahel ja takistab siseturu toimimist neis liikmesriikides, kus on vastu võetud direktiivis 87/102/EMÜ sätestatutest erinevad, rangemad kohustuslikud nõuded. See piirab tarbijate võimalust kasutada otseselt ära piiriülese krediidi üha suuremat kättesaadavust. Kõnealused moonutused ja piirangud võivad omakorda mõjutada kaupade ja teenuste nõudlust.

(5) Viimastel aastatel on toimunud märkimisväärne areng tarbijatele pakutavate ja nende poolt kasutatavate krediitiliikide osas. Turule on tulnud uued krediititooted ning nende kasutamine kasvab pidevalt. Seetõttu on vaja olemasolevaid sätteid muuta ning laiendada nende reguleerimisala seal, kus see on asjakohane.

⁽¹⁾ ELT C 234, 30.9.2003, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2004. aasta arvamus (ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 233). Nõukogu 20. september 2007. aasta ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi ... seisukoht.

⁽³⁾ EÜT L 42, 12.2.1987, lk 48. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/7/EÜ (EÜT L 101, 1.4.1998, lk 17).

(6) Vastavalt asutamislepingule hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade ja teenuste vaba liikumine ja asutamisevabadus. Läbipaistvama ja tõhusama krediidituru loomine sisepiirideta alal on piiriülese tegevuse edendamisel esmatähtis.

- (7) Selleks et aidata kaasa hästitoimiva siseturu tekkele tarbijakrediidi valdkonnas, on vaja mitmes põhiküsimuses kujundada ühtlustatud ühenduse raamistik. Arvestades tarbijakrediidi turu pidevat arengut ning Euroopa kodanike üha suurenevat liikuvust, peaksid tulevikku suunatud ühenduse õigusaktid, mis suudavad kohandada uute krediivormidega ning tagavad liikmesriikidele piisava paindlikkuse nende rakendamisel, aitama luua kaasaegse tarbijakrediidi õigustiku.
- (8) Tarbijate usalduse võitmiseks on tähtis, et turg tagaks küllaldase tarbijakaitse. Sel juhul peaks olema võimalik, et krediitpakkumiste vaba liikumine toimub optimaalsetel tingimustel nii krediidi pakujate kui krediidi soovijate jaoks, võttes seejuures kohaselt arvesse eri liikmesriikide konkreetseid olukordi.
- (9) Täielikku ühtlustamist on vaja selleks, et tagada kõikidele ühenduse tarbijatele nende huvide võrdselt kõrgetasemeline kaitse ning luua tõeline siseturg. Seetõttu ei tohiks liikmesriikidel lubada säilitada või kehtestada muid siseriiklike norme peale käesolevas direktiivis sätestatud. Ent sellist piirangut tuleks kohaldada ainult siis, kui norme on käesoleva direktiiviga ühtlustatud. Ühtlustatud normide puudumisel peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt õigus säilitada või kehtestada siseriiklike õigusakte. Nii võivad liikmesriigid näiteks säilitada või kehtestada teenuste müüja või osutaja ja krediidiandja solidaarvastust käsitlevad siseriiklikud sätted. Teine selline näide liikmesriikidele antud võimalusest oleks kauba müügilepingu või teenuste osutamise lepingu tühistamist (kui tarbija kasutab oma õigust taganeda krediitdilepingust) käsitlevate siseriiklike sätete säilitamine või kehtestamine. Sellega seoses peaks liikmesriikidel olema õigus tähtajatute krediitdilepingute puhul kehtestada minimaalne ajavahemik, mis peab jääma krediidiandja poolt krediidi tagastamise nõude esitamise aja ning krediidi tagastamise tähtpäeva vahele.
- (10) Käesolevas direktiivis sisalduvate mõistetega määratletakse ühtlustamise ulatus. Liikmesriikide kohustus rakendada käesoleva direktiivi sätteid peaks seega piirduma direktiivi reguleerimisalaga, nagu see on määratletud nende mõistetele. Käesolev direktiiv ei tohiks aga piirata liikmesriikide poolset käesoleva direktiivi sätete kohaldamist kooskõlas ühenduse õigusaktidega valdkondades, mis ei kuulu direktiivi reguleerimisalasse. Seega võiks liikmesriik säilitada või kehtestada siseriiklikud õigusaktid, mis on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega või selle teatavate sätetega, mis käsitlevad käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jäävaid krediitdilepinguid, näiteks krediitdilepinguid, mille summa on väiksem kui 200 eurot või suurem kui 100 000 eurot. Lisaks võiksid liikmesriigid käesoleva direktiivi sätteid kohaldada ka seotud krediidile, mis ei ühti käesolevas direktiivis antud seotud krediitdilepingu määratlusega. Seega võiks seotud krediitdilepinguid käsitlevaid sätteid kohaldada krediitdilepingutele, mille eesmärk on ainult osaliselt kauba tarnelepingu või teenuste osutamise lepingu rahastamine.
- (11) Spetsiifiliste krediitdilepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse ainult mõningaid käesoleva direktiivi sätteid, ei tohiks liikmesriikidel lubada vastu võtta siseriiklike õigusakte, millega rakendatakse käesoleva direktiivi muid sätteid. Liikmesriikidel peaks siiski säilima õigus reguleerida neid krediitdilepinguid siseriiklike õigusaktidega selles osas, mida käesoleva direktiiviga ei ühtlustata.
- (12) Teenuste pideva osutamise lepingud või samalaadsete kaupade tarnelepingud, mille kohaselt tarbija tasub kaupade või teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivuse aja jooksul, võivad oluliselt erineda käesoleva direktiiviga reguleeritavatest krediitdilepingutest, seda eriti lepingupoolte huvide ja tehingu asjaolude ning sooritamise seisukohast. Seetõttu on vaja täpsustada, et niisuguseid lepinguid ei loeta krediitdilepinguteks käesoleva direktiivi tähenduses. Seda liiki lepinguks on näiteks kindlustusleping, mille eest tasutakse igakuiste osamaksetena.
- (13) Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta krediitdilepingud, mille alusel antakse krediiti kinnisvara tagatisel. Seda liiki krediit on väga spetsiifilise iseloomuga. Samuti tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisalast jätta välja krediitdilepingud, mille eesmärk on rahastada maa või olemasoleva või projekteeritava ehitise omandiõiguse omandamist või säilitamist. Samas ei tuleks krediitdilepinguid käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta üksnes selle tõttu, et nende eesmärgiks on olemasoleva ehitise renoveerimine või selle väärtuse tõstmine.
- (14) Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse sõltumata sellest, kas krediidiandjaks on juriidiline või füüsiline isik. Käesolev direktiiv ei mõjuta siiski liikmesriikide õigust lubada kooskõlas ühenduse õigusega tarbijakrediidi andmist üksnes juriidilistel isikutel või teatud juriidilistel isikutel.
- (15) Käesoleva direktiivi teatavaid sätteid tuleks kohaldada füüsilistele ja juriidilistele isikutele (krediitvahendajatele), kes esitlevad või pakuvad tarbijatele oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames tasu eest krediitdilepinguid, abistavad tarbijaid, tehes krediitdilepingutega seotud ettevalmistavat tööd, või sõlmivad tarbijatega krediitdilepinguid

- krediidiandja nimel. Organisatsioon, mis lubavad oma nime kasutada krediiditoodete, nagu krediitkaartide, edendamiseks ja mis võivad neid tooteid ka oma liikmetele soovitada, ei tohiks käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitada krediidivahendajana.
- (16) Käesoleva direktiiviga reguleeritakse ainult teatavaid krediidivahendajate kohustusi tarbijate suhtes. Seega peaksid liikmesriigid säilitama vabaduse krediidivahendajate suhtes täiendavate kohustuste säilitamiseks või kehtestamiseks.
- (17) Tarbijad vajavad kaitset ebaausate ja eksitavate tavade eest, eriti seoses krediidiandja poolt väljastatava teabega, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv) ⁽¹⁾. Sellegipoolest peaks käesolev direktiiv sisaldama erisätteid krediidilepingute reklaamimise kohta ning tarbijale antava standardteabe suhtes esitatavaid nõudeid, et tarbijad saaksid eelkõige erinevaid pakkumisi võrrelda. Sellist teavet tuleks anda selgel, kokkuvõtlikul ja selgelt eristataval moel. Lisaks peaks liikmesriikidele jääma õigus reguleerida siseriiklikes õigusaktides teabele esitatavaid nõudeid seoses reklaamiga, mis ei sisalda teavet krediidi maksumuse kohta.
- (18) Selleks et tarbijad saaksid teha informeeritud otsuse kõikide faktide alusel, peaksid nad enne krediidilepingu sõlmimist saama adekvaatset teavet krediiditingimuste ja -kulude ning oma kohustuste kohta. Pakkumiste võimalikult täieliku läbipaistvuse ja võrreldavuse tagamiseks peaks selline teave sisaldama eelkõige krediidi kulukuse aastamäära, mis on määratud samasugusel viisil kõikjal ühenduses. Kuna krediidi kulukuse aastamäära saab sellel etapil esitada vaid näitena, siis peab tegemist olema tüüpilise näitega. Seetõttu tuleks näites kasutada vaadeldavale krediidilepingu liigile iseloomulikku keskmist krediidi kestust ja kogusummat ning arvestada ka selle krediidiga soetatavaid kaupu, juhul kui see on asjakohane. Tüüpilise näite kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta ka teatavat tüüpi krediidilepingute esinemise sagedust konkreetsel turul. Seoses laenuintressimäära, osamaksete sageduse ja intresside kapitaliseerimisega peaksid krediidiandjad kasutama asjaomase tarbijakrediidi arvutamiseks oma tavapärast meetodit.
- (19) Krediidi kogukulu tarbijale peaks sisaldama kõiki kulusid, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud, krediidivahendajate tasud ning kõik muud tasud, mida tarbijal tuleb seoses krediidilepinguga maksta, välja arvatud notariatasud. Krediidiandja tegelikke teadmisi kulude kohta tuleks hinnata objektiivselt, võttes arvesse ametialase hoolsuse nõudeid.
- (20) Krediidilepinguid, mille puhul laenuintress vaadatakse perioodiliselt läbi vastavalt krediidilepingus nimetatud baasintressimäära muutustele, ei tuleks lugeda fikseeritud laenuintressiga krediidilepinguteks.
- (21) Liikmesriikidele peaks jääma õigus selliste siseriiklike sätete säilitamiseks või kehtestamiseks, mis keelavad krediidiandjal nõuda tarbijalt pangakonto avamist seoses krediidilepinguga või mõne muu kõrvalteenuse jaoks lepingu sõlmimist või selliste pangakontode või muude kõrvalteenustega seonduvate kulude või tasude maksmist. Liikmesriikides, kus sellised kombineeritud pakkumised on lubatud, tuleks tarbijaid enne krediidilepingu sõlmimist teavitada kõigist kõrvalteenustest, mis on kohustuslikud kas krediidi saamise eeltingimusena või reklaamitavatest lepingutingimustest tulenevalt. Selliste kõrvalteenustega seotud tasumisele kuuluvad kulud tuleks arvata krediidi kogukulu hulka; juhul kui selliste kulude suurust ei ole võimalik enne krediidilepingu sõlmimist kindlaks määrata, peaksid tarbijad saama enne lepingu sõlmimist adekvaatset teavet kulude olemasolu kohta. Tuleb eeldada, et krediidiandjale on kõrvalteenuste, mida ta pakub tarbijale ise või kolmanda isiku nimel, maksumus teada, välja arvatud juhul, kui hind sõltub tarbija eriomadustest või olukorrast.
- (22) Selleks et tagada spetsiifiliste krediidilepingute puhul tarbijate piisav kaitse ilma krediidiandjat või vajadusel krediidivahendajat liigselt koormamata, on siiski asjakohane piirata käesoleva direktiiviga kehtestatavaid lepingueelsele teabele esitatavaid nõudeid, arvestades selliste krediidilepingute eripära.
- (23) Enne krediidilepingu sõlmimist peab tarbijat põhjalikult teavitama, olenemata sellest, kas krediidi turustamise on kaasatud krediidivahendaja või mitte. Seetõttu tuleb lepingueelsele teabele esitatavaid nõudeid üldiselt kohaldada ka krediidivahendajate suhtes. Kui aga kauba tarnija või teenuse osutaja tegutseb krediidivahendajana kõrvalteenusena, ei ole asjakohane koormata teda juriidilise kohustusega anda lepingueelset teavet vastavalt käesolevale direktiivile. Näiteks võib krediidi vahendamise lugeda kauba tarnija või teenuse osutaja kõrvalteenuselaks, kui krediidi vahendamine ei ole tema kaubandus-, äri- või kutsetegevuse põhieesmärk. Kõnealustel juhtudel tagatakse siiski piisaval tasemel tarbijakaitse, kuna krediidiandja on kohustatud tagama, et tarbija saab kogu lepingueelse teabe kas krediidivahendajalt, kui krediidiandja ja -vahendaja nii kokku lepivad, või muul sobival viisil.

⁽¹⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

- (24) Liikmesriigid võivad reguleerida enne krediidilepingu sõlmimist tarbijale edastatava teabe võimalikku siduvat iseloomu ning ajavahemikku, mille jooksul see on krediidandja suhtes siduv.
- (25) Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et edendada vastutustundliku teenusepakkumise põhimõteteid krediidisuhte kõikides etappides, võttes arvesse oma krediidituru eripära. Need meetmed võivad sisaldada näiteks tarbijate teavitamist ja harimist, sealhulgas hoia-tusi maksete tasumata jätmisega ja ülelaenamisega seotud riskidest. Laieneval krediiditurul on eriti oluline, et krediidandjad ei tegeleks vastutustundetu laenamisega ning liikmesriikidel peaks olema sellisel juhul õigus kehtestada sanktsioone. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽¹⁾ krediidiriski käsitlevate sätete kohaldamist, peaks krediidandjatel olema kohustus individuaalselt kontrollida tarbija krediidivõimelisust. Sel eesmärgil peaks krediidandjatel olema lubatud kasutada mitte ainult asjaomase krediidilepingu ettevalmistamise ajal tarbija poolt esitatud teavet, vaid ka pikaaegse ärisuhte ajal esitatud teavet. Liikmesriikide ametiasutused peaksid andma ka krediidandjatele asjakohaseid juhtnõure ja suuniseid. Tarbijad peaksid samuti toimima läbimõeldult ja austama oma lepingulisi kohustusi.
- (26) Vaatamata tarbijale antavale lepingueelsele teabele võib tarbija siiski vajada täiendavat abi selleks, et otsustada, milline pakutavatest krediidilepingutest on tema vajadusi ja rahalist olukorda arvestades sobivaim. Seetõttu peaksid liikmesriigid tagama, et krediidandjad osutaksid sellist abi seoses tarbijatele pakutavate krediiditoodetega. Vajadusel tuleks asjaomast lepingueelset teavet ja pakutud toodete põhiomadusi selgitada tarbijale individuaalselt, et tarbija mõistaks nende võimalikku mõju tema majanduslikule olukorrale. Nimetatud abi andmise kohustust tuleks vajadusel kohaldada ka krediidivahendajate suhtes. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kindlaks määrata, millal ning millises ulatuses tuleks tarbijatele selliseid selgitusi anda, võttes arvesse krediidid pakkumise konkreetseid asjaolusid, tarbija vajadust nõustamise järele ning konkreetsete krediiditoodete laadi.
- (27) Tarbija krediidivõimelisuse hindamiseks peaks krediidandja kasutama ka asjakohaseid andmebaase; õiguslike ja tegelike asjaolude tõttu võib vajalikuks osutada nimetatud päringute teostamine erinevas ulatuses. Selleks et vältida konkurentsimoonusi krediidandjate vahel, tuleks liikmesriigis, mis ei ole krediidandja asukohariik, tagada, et krediidandjal oleks juurdepääs tarbijaandmeid sisaldavatele era- või avalik-õiguslikele andmebaasidele samasugustel mittediskrimineerivatel tingimustel nagu selle liikmesriigi krediidandjal.
- (28) Kui krediiditaotluse tagasilükkamise otsus põhineb andmebaasidest saadud teabel, peaks krediidandja tarbijat teavitama nii sellest kui ka andmebaasist saadud üksikasjadest. Siiski ei peaks krediidandja olema kohustatud sellist teavet andma, kui see on keelatud ühenduse muu, näiteks rahapesu või terrorismi rahastamist käsitleva õigusaktiga. Lisaks ei tohiks sellist teavet edastada, kui see oleks vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega, näiteks kuritegude ennetamisega, uurimisega, avastamisega ja kuritegude eest vastutusele võtmisega.
- (29) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita lepinguõiguse kohaldamist krediidilepingute kehtivuse valdkonnas. Seetõttu võivad liikmesriigid nimetatud valdkonnas säilitada või kehtestada siseriiklikke norme, mis on kooskõlas ühenduse õigusega. Liikmesriigid võivad reguleerida krediidilepingu sõlmimise pakkumistega seotud õiguskorda, eelkõige sätteid, mis käsitlevad pakkumise tegemise aega ja ajavahemikku, mille jooksul see on krediidandjale siduv. Kui pakkumine tehakse käesoleva direktiiviga sätestatud lepingueelse teabe edastamisega samal ajal, võib krediidandja esitada selle sarnaselt muu krediidandja poolse lisateabega tarbijale eraldi dokumendis, mis võidakse lisada Euroopa tarbijakrediidid standardinfo teabelehele.
- (30) Selleks et tarbija oleks teadlik oma krediidilepingust tulenevatest õigustest ja kohustustest, peaks kogu vajalik teave olema lepingus esitatud selgel ja arusaadaval viisil.
- (31) Täieliku läbipaistvuse tagamiseks tuleks tarbijale anda teavet laenuintressi määra kohta nii enne lepingu sõlmimist kui ka siis, kui krediidileping on sõlmitud. Lepingu kehtivuse ajal tuleks tarbijat teavitada täiendavalt muutuva laenuintressi määra muutustest ning sellest tulenevatest muutustest maksetes. See ei piira siseriikliku õiguse normide kohaldamist, mis ei ole seotud tarbijale edastatava teabega ning millega sätestatakse intressimäära ja muude krediidiga seotud majanduslike tingimuste muutuste, välja arvatud makseid puudutavate muutuste tingimused ja kirjeldatakse tagajärgi, nt sätteid, et krediidandja võib muuta laenuintressi üksnes mõjuval põhjusel või et tarbijal on õigus lõpetada leping juhul, kui laenuintress või muud krediidiga seotud majanduslikud tingimused muutuvad.

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2007/18/EÜ (ELT L 87, 28.3.2007, lk 9).

- (32) Lepingupooltel peaks olema õigus tähtajatu krediidileping korraliselt lõpetada. Kui krediidilepingus on nii kokku lepitud, peaks krediidiandjal lisaks olema õigus objektiivselt põhjendatud asjaoludel peatada tarbija õigus tähtajatu krediidilepingu alusel krediiti edasi kasutada. Selliste asjaolude hulka võivad kuuluda näiteks krediidi loata või petturliku kasutamise kahtlus või oluliselt kõrgeenenud risk, et tarbija ei suuda täita oma kohustust krediit tagasi maksta. Käesolev direktiiv ei piira siseriikliku õiguse kohaldamist lepinguõiguse valdkonnas, millega reguleeritakse lepingupoolte õigust lõpetada krediidileping lepingu rikkumise tõttu.
- (33) Selleks et ühtlustada lepingust taganemise õiguse kasutamise korda sarnastes valdkondades, on vaja sätestada lepingust taganemise õigus ilma leppetrahvideta ja põhjenduskohustuseta tingimustel, mis on sarnased Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivis 2002/65/EÜ (milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturustust) ⁽¹⁾ kehtestatud tingimustega.
- (34) Kui tarbija taganeb krediidilepingust, millega seoses ta on saanud kaupu, eelkõige järelmaksuga ostust või rendi- või liisingulepingust, millega kaasneb väljaostmise kohustus, ei tohiks käesolev direktiiv piirata kaupade tagastamise või seotud küsimuste reguleerimist liikmesriikide poolt.
- (35) Seotud krediidilepingute puhul on kaupade või teenuste ost ja sel eesmärgil sõlmitud krediidileping omavahelises sõltuvussuhtes. Seega, kui tarbija kasutab oma ühenduse õiguse kohast õigust ostulepingust taganeda, ei peaks seotud krediidileping tarbija suhtes enam siduv olema. See ei tohiks piirata siseriiklike õigusaktide kohaldamist seotud krediidilepingute suhtes juhtudel, kui ostuleping on kehtetuks tunnistatud või tarbija on kasutanud oma taganemisõigust siseriiklike õigusaktide alusel. Samuti ei tohiks see piirata tarbijatele selliste siseriiklike õigusaktidega antud õiguseid, mille kohaselt ei saa tarbija ja kauba tarnija või teenuse osutaja vahel olla mingit siduvat lepingulist kohustust ega toimuda mingeid makseid seni, kuni tarbija ei ole alla kirjutanud krediidilepingule kauba või teenuse ostu rahastamiseks.
- (36) Tarbijal peaks olema teataval tingimustel võimalus kasutada krediidiandja suhtes õiguskaitsevahendeid, kui tekivad probleemid ostulepinguga. Liikmesriigid peaksid siiski kindlaks määrama, millises ulatuses ja mis tingimustel peab tarbija kasutama õiguskaitsevahendeid esmalt kaupade tarnija või teenuste osutaja suhtes, eelkõige esitama kauba tarnija või teenuste osutaja vastu hagi, enne kui tal tekib õigus kasutada neid krediidiandja suhtes. Käesolev direktiiv ei tohiks tarbijaid jätta ilma teenuste müüja või osutaja ja krediidiandja solidaarvastutust käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohastest õigustest.
- (37) Tarbijal peaks olema õigus oma kohustused täita enne krediidilepingus kokkulepitud tähtpäeva saabumist. Krediidi osalise või täieliku ennetähtaegse tagastamise korral peaks krediidiandjal olema õigus ennetähtaegse tagastamisega otseselt seotud kulude hüvitamisele, võttes arvesse ka krediidiandja kulude kokkuhoidu. Hüvitise arvutamise meetodi kindlaksmääramisel tuleks siiski arvesse võtta mitmeid põhimõtteid. Krediidiandja hüvitise arvutamise tingimused peaksid olema tarbijale läbiipaistvad ja arusaadavad juba lepingueelses etapis ning kindlasti krediidilepingu täitmise ajal. Lisaks sellele peab arvutusmeetod olema krediidiandjate jaoks hõlpsasti rakendatav ning lihtsustada tuleks pädevate asutuste poolt läbiviidavat hüvitiste kontrollimist. Seetõttu ning võttes arvesse asjaolu, et krediidi kestust ja mahtu arvestades ei finantseerita tarbijakrediiti tavaliselt pikaajaliste rahastamismehhanismidega, tuleks määrata kindlaks ühtne maksimaalne hüvitise määr. See lähenemisviis peegeldab tarbijakrediidi eripära ega tohiks piirata võimalike teistsuguste lähenemisviiside kasutamist muude toodete suhtes, mida finantseeritakse pikaajaliste rahastamismehhanismidega, näiteks fikseeritud intressimääraga hüpoteeklaenud.
- (38) Liikmesriikidel peaks olema õigus sätestada, et krediidiandja võib krediidi ennetähtaegse tagastamise korral hüvitist nõuda ainult tingimusel, et tagasimaksete summa 12 kuu jooksul ületab liikmesriigi poolt kindlaksmääratud künnise. Määra kindlaks künnist, mis ei tohiks ületada 10 000 eurot, peaksid liikmesriigid näiteks arvesse võtma oma turu keskmist tarbijakrediitide summat.
- (39) Krediidilepingust tulenevate krediidiandja õiguste loovutamine ei peaks tarbijat panema halvemasse olukorda. Samuti tuleks tarbijat nõuetekohaselt teavitada krediidilepingu loovutamisest kolmandale isikule. Kui aga esialgne krediidiandja jääb kokkuleppel isikuga, kellele krediidileping loovutati, tarbija suhtes endiselt krediidi haldajaks, ei ole tarbijale sellisest loovutamisest teatamine oluline. Seepärast oleks sellisel juhul ELi tasandil kehtestatud nõue tarbijale loovutamisest teatamise kohta ülemäärane.
- (40) Liikmesriikidele peaks jääma õigus säilitada või kehtestada siseriiklikud sätted, millega kehtestatakse ühised teavitamise vormid, kui see on vajalik keerukate tehingute tõhususe seisukohalt, nt väärtpaberistamine või varade likvideerimine, mis toimub pankade sundlikvideerimise raames.

⁽¹⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2005/29/EÜ.

- (41) Siseturu loomise ja toimimise edendamiseks ja kogu ühenduses kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks on vaja tagada krediidi kulukuse aastamääradega seotud teabe võrreldavus kogu ühenduses. Vaatamata sellele, et direktiivis 87/102/EMÜ sätestati krediidi kulukuse aastamäärade arvutamise ühtne matemaatiline valem, pole krediidi kulukuse aastamäär siiski kogu ühenduses täielikult võrreldav. Eri liikmesriikides võetakse selle arvutamise aluseks erinevaid kulutegureid. Seetõttu peaks käesolevas direktiivis selgelt ja põhjalikult määratlema, milline on krediidi kogukulu tarbijale.
- (42) Turu läbipaistvuse ja stabiilsuse ning eelseisva täiendava ühtlustamise tagamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama asjakohased meetmed krediidiandjate tegevuse reguleerimiseks või nende üle järelevalve teostamiseks.
- (43) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Käesoleva direktiiviga püütakse eelkõige tagada, et kõrvalekaldumatult austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaseid isikuandmete kaitse eeskirju, õigust omandile, mittediskrimineerimisele, perekonna- ja tööelu kaitsele ning tarbijakaitsele.
- (44) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt ühiste eeskirjade kehtestamist tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatud aspektidele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (45) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusaktide rikkumise korral, ja tagama nende eeskirjade rakendamise. Kuigi liikmesriikidele jääb karistuste valikul otsustusõigus, peaksid sätestatud karistused olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (46) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (47) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitus võtta vastu täiendavad eeldused krediidi kulukuse aastamäärade arvutamiseks. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, tuleks need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (48) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽²⁾ artikli 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vastavustabelid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks.
- (49) Seega, võttes arvesse tarbijakrediidisektori arengu tõttu direktiivis 87/102/EMÜ muutmist vajavate sätete arvu ning vajadust tagada ühenduse õigusaktide selgus, tuleks nimetatud direktiiv kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva direktiiviga.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiivi eesmärk on ühtlustada tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatavaid aspekte.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse krediidilepingute suhtes.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:
 - a) krediidilepingud, mis on tagatud kas hüpoteegiga või muu võrreldava tagatisega, mida liikmesriigis tavaliselt kinnisvarale seatakse, või mis on tagatud kinnisvaraga seotud õigusega;
 - b) krediidilepingud, mille eesmärk on maa või olemasoleva või projekteeritava ehitise omandiõiguse omandamine või säilitamine;
 - c) krediidilepingud, mille krediidi kogusumma on väiksem kui 200 eurot või suurem kui 100 000 eurot;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

- d) rendi- või liisingulepingud, mille puhul ei lepingu endaga ega mis tahes eraldi lepinguga ei sätestata kohustust lepingu objekt välja osta; selline kohustus loetakse olemasolevaks, kui krediidiandja ühepoolselt nii otsustab;
- e) arvelduskrediidi vormis krediidilepingud, mille puhul kuulub krediit tagastamisele ühe kuu jooksul;
- f) krediidilepingud, mille puhul krediiti antakse ilma intressita ja ei nõuta muude tasude maksmist, ja krediidilepingud, mille kohaselt tuleb krediit tagasi maksta kolme kuu jooksul ning mille puhul tuleb maksta kõigest tähtsusetuid tasusid;
- g) krediidilepingud, mille puhul krediiti annab tööandja kõrvaltegevusena ja mille kohaselt pakutakse intressivaba krediiti või mille krediidi kulukuse aastamäär on kehtivast turumäärast madalam ja mida ei pakuta avalikkusele;
- h) krediidilepingud, mis sõlmitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta⁽¹⁾ artikli 4 lõikes 1 määratletud investeerimisühingutega või direktiivi 2006/48/EÜ artiklis 4 määratletud krediidiasutustega, eesmärgiga võimaldada investoril teostada tehinguid seoses ühe või mitme direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos loetletud instrumendiga, kui krediidiandjaks olev investeerimisühing või krediidiasutus on sellise tehingu osaline;
- i) krediidilepingud, mis sõlmitakse kohtus või muus ametiasutuses saavutatud kokkuleppe tulemusena;
- j) krediidilepingud, mis on seotud olemasoleva võla tasuta ajatamisega;
- k) krediidilepingud, mille sõlmimisel nõutakse tarbijalt krediidiandja kasuks esemelise tagatise andmist ja mille kohaselt tarbija vastutus piirdub rangelt selle panditud esemega;
- l) krediidilepingud, mis on seotud piiratud hulga laenusaaajatele seadusjärgselt ja üldistes huvides antavate laenudega ja mis on tavaliselt turul kehtivatest madalamate intressimääradega või intressivabad või sõlmitud muudel tingimustel, mis on tarbijate suhtes soodsamad turul kehtivatest tingimustest, ja intressimääradega, mis ei ole kõrgemad turul kehtivatest.

3. Arvelduskrediidi vormis krediidilepingud, mille puhul tuleb krediit nõudmisel või kolme kuu jooksul tagasi maksta, kohaldatakse ainult artikleid 1 kuni 3, artikli 4 lõiget 1, artikli 4 lõike 2 punkte a kuni e, artikli 4 lõiget 4, artikleid 6 kuni 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõike 2 punkte a kuni g, punkte l, p ja punkte r kuni u, artikli 10 lõiget 3, artikleid 12, 15 ja artikli 16 lõike 1 esimest lauset, artiklit 17 ja artikleid 19 kuni 32.

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2006/31/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 60).

Nimetatud krediidilepingus peab sisalduma nii teave krediidilepingu sõlmimisel ja pärast seda tasumisele kuuluvate tasude kui ka vajaduse korral nende tasude muutmise tingimuste kohta.

4. Krediidilepingute puhul, millega lubatakse arvelduskonto ületamist, kohaldatakse üksnes artikleid 1 kuni 3, 18, 20 ja 22 kuni 32.

5. Liikmesriigid võivad ette näha, et järgmiste organisatsioonide poolt sõlmitud krediidilepingutele kohaldatakse ainult artikleid 1 kuni 4, 6, 7 ja 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõike 2 punkte a kuni h ja punkti l, artikli 10 lõiget 3 ning artikleid 11, 13 ja 16 kuni 32:

- a) liikmete vastastikuse kasu eesmärgil loodud organisatsioonid;
- b) organisatsioonid, kes toodavad kasumit üksnes oma liikmete tarbeks;
- c) organisatsioonid, kes täidavad siseriiklikust õigusest tulenevat sotsiaalset eesmärki;
- d) organisatsioonid, kes saavad ja haldavad üksnes oma liikmete sääste ning annavad krediiti üksnes oma liikmetele; ning
- e) organisatsioonid, kes annavad krediiti krediidi kulukuse aastamäära alusel, mis on madalam turul valitsevast määrest või mis ei ületa siseriiklikult kehtestatud ülemmäära;

ning mille liikmelisus on piiratud teatud piirkonnas elavate või töötavate isikutega, teatud tööandja töötajate ja pensionile siirdunud töötajatega või isikutega, kes vastavad muudele siseriiklikus õiguses kehtestatud kriteeriumidele, mis on liikmetevahelise sideme aluseks.

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi reguleerimisalast erandina välja jätta selliste organisatsioonide poolt sõlmitud krediidilepingud, kus kõigi selle organisatsiooni poolt sõlmitud kehtivate krediidilepingute koguväärtus on tühine võrreldes kõigi kehtivate krediidilepingute koguväärtusega organisatsiooni asukohaliikmesriigis ning kui kõigi selliste organisatsioonide poolt sõlmitud kehtivate krediidilepingute koguväärtus asjaomases liikmesriigis moodustab alla 1 % kõigi kõnealuses liikmesriigis sõlmitud kehtivate krediidilepingute koguväärtusest.

Liikmesriigid kontrollivad igal aastal, kas mis tahes sellise erandi kohaldamise tingimused on täidetud, ning võtavad meetmed erandi tühistamiseks, kui nad leiavad, et tingimused ei ole enam täidetud.

6. Liikmesriigid võivad kehtestada, et krediidilepingutele, mis näevad ette, et krediidiandja ja tarbija lepivad kokku tarbija poolt esialgse krediidilepingu rikkumisel tekkinud võlgade ajatamise või tagamismaksmise meetodid, kohaldatakse ainult artikleid 1 kuni 4, 6, 7 ja 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõike 2 punkte a kuni i, l ja q, artikli 10 lõiget 3, artikleid 11, 13, 16 ja artikleid 18 kuni 32, kui:

- a) selline kokkulepe aitaks tõenäoliselt sellise rikkumisega seotud kohtumenetlust vältida ning
- b) tarbijale ei kohaldata selle tagajärjel esialgse krediidilepinguga võrreldes halvemaid tingimusi.

Kui krediidileping kuulub lõike 3 reguleerimisalasse, kohaldatakse vaid nimetatud lõike sätteid.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „tarbija” — füüsiline isik, kes käesoleva direktiiviga hõlmatud tehingutes tegutseb eesmärkidel, mis ei seonu tema kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;
- b) „krediidiandja” — füüsiline või juriidiline isik, kes annab või lubab anda krediiti oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames;
- c) „krediidileping” — leping, millega krediidiandja annab või lubab anda tarbijale krediiti tasumise edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantsteingu vormis, välja arvatud teenuste pideva osutamise lepingud või samalaadsete kaupade tarnelepingud, mille kohaselt tarbija tasub selliste kaupade või teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivuse aja jooksul;
- d) „arvelduskrediit” — selgesõnaline krediidileping, millega krediidiandja teeb tarbijale kättesaadavaks vahendid, mis ületavad tarbija arvelduskonto jääki;
- e) „arvelduskonto ületamine” — vaikimisi heakskiidetud arvelduskrediit, millega krediidiandja teeb tarbijale kättesaadavaks vahendid, mis ületavad tarbija arvelduskonto jääki või kokkulepitud arvelduskrediiti;
- f) „krediidivahendaja” — füüsiline või juriidiline isik, kes ei tegutses krediidiandjana ning kes teeb rahalises või muus kokkulepitud majanduslikku kasu andvas vormis tasu eest

oma kaubandus-, majandus- või kutsetegevuse raames järgmist:

- i) esitleb või pakub tarbijatele krediidilepinguid või
 - ii) abistab tarbijaid, tehes krediidilepingutega seotud ettevalmistavat tööd, välja arvatud punktis i nimetatud tegevus, või
 - iii) sõlmib tarbijatega krediidilepinguid krediidiandja nimel;
- g) „krediidi kogukulu tarbijale” — kõik kulud, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma ja mis on krediidiandjale teada, välja arvatud notaritasud; krediidilepinguga seotud kõrvalteenuste kulud, eelkõige kindlustusmaksed, kuuluvad samuti nende hulka, kui krediidi saamiseks või krediidi saamiseks reklaamitavatel lepingutingimustel on lisaks kohustuslik teenuste osutamise lepingu sõlmimine;
 - h) „tarbija poolt makstav kogusumma” — krediidi kogusumma ja krediidi kogukulu summa tarbija jaoks;
 - i) „krediidi kulukuse aastamäär” — krediidi kogukulu tarbijale, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast;
 - j) „laenuintress” — fikseeritud või muutuva määrana väljendatud aastane intressimäär, mida kohaldatakse kasutusse võetud krediidisummadele;
 - k) „fikseeritud laenuintress” — krediidiandja ja tarbija lepivad krediidilepingus kokku ühe laenuintressimäära terveks krediidilepingu kehtivusajaks või teatud ajavahemikeks mitu laenuintressimäära, kasutades üksnes kindlaksmääratud protsendimäära. Kui kõik intressimäärad ei ole krediidilepingus kindlaks määratud, loetakse laenuintress fikseerituks üksnes nendeks ajavahemikeks, mille puhul laenuintress määratakse kindlaks üksnes kindlaksmääratud protsendimäära alusel, mis on kokku lepitud krediidilepingu sõlmimisel;
 - l) „krediidi kogusumma” — krediidilepingu alusel kättesaadava krediidi ülemmäär või kogusumma;
 - m) „püsiv andmekandja” — vahend, mis võimaldab tarbijal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;

- n) „seotud krediidileping” — krediidileping, mille puhul:
- i) kõnealust krediiti kasutatakse üksnes niisuguse lepingu rahastamiseks, mis on sõlmitud konkreetse kauba tarnimiseks või konkreetse teenuse osutamiseks, ning
 - ii) kõnealust kahte lepingut vaadeldakse objektiivselt majanduslikult ühtsena; majanduslikult ühtseks loetakse lepingud siis, kui tarnija või teenuse osutaja rahastab tarnija krediiti ise, või — kui rahastajaks on kolmas osapool — kui krediidiandja kasutab seoses krediidilepingu sõlmimise või ettevalmistamisega tarnija või teenuse osutaja teenuseid.

II PEATÜKK

KREDIIDILEPINGU SÕLMIMISELE EELNEV TEAVE JA TOIMINGUD

Artikkel 4

Reklaamis sisalduv standardteave

1. Mis tahes reklaam krediidilepingute kohta, mis sisaldab intressimäära või mis tahes muid numbreid, mis on seotud krediidi kuludega tarbijale, peab sisaldama standardteavet vastavalt käesolevale artiklile. Seda kohustust ei kohaldata, kui siseriiklike õigusaktide kohaselt tuleb krediidilepingutega seotud reklaamide puhul välja tuua eelkõige krediidi kulukuse aastamäär, mitte intressimäär või mis tahes muud numbrid, mis on seotud krediidi kuludega tarbijale.
2. Standardteave osutab tüüpilise näite kujul selgel, kokkuvõtlikul ja selgelt eristuv viisil ning siin esitatud järjestuses järgmiselt:
 - a) fikseeritud või muutuva määraga laenuintress või vajaduse korral mõlemad, koos üksikasjadega kõikide kohaldatavate tasude kohta;
 - b) krediidi kogusumma;
 - c) krediidi kulukuse aastamäär; artikli 2 lõikes 3 osutatud krediidilepingute puhul võivad liikmesriigid otsustada, et krediidi kulukuse aastamäär ei ole vaja välja tuua;
 - d) krediidilepingu kestus;
 - e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis võetud krediidi puhul hind kohe tasudes (netohind) ja mis tahes ettemaksu summa ning
 - f) vajaduse korral tarbija poolt makstav kogusumma ja osamaksete summa.
3. Kui on vaja sõlmida leping mõne krediidilepinguga seotud kõrvalteenuse, eelkõige kindlustuse jaoks, mis on kohustuslik selleks, et saada krediiti või saada krediiti reklaamitavatel tingimustel, ja selle teenuse maksumust ei saa eelnevalt kindlaks määrata, tuleb selle lepingu sõlmimise kohustusest selgel, kokku-

võtlikul ja selgelt eristuv viisil teatada koos krediidi kulukuse aastamääraga.

4. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamist.

Artikkel 5

Lepingueelne teave

1. Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu krediidilepingut puudutava pakkumisega esitavad krediidiandja ja vajaduse korral krediidivahendaja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et tarbija saaks erinevaid pakkumisi võrrelda, eesmärgiga teha krediidilepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes. Kõnealune paberil või mõnel muul püsival andmekandjal esitatud teave edastatakse II lisas esitatud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehel. Krediidiandja loetakse täitnuks käesolevas lõikes ja direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõigetes 1 ja 2 teabele esitatavad nõuded, kui ta on esitanud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe.

Kõnealune teave täpsustab järgmisi andmeid:

- a) krediidi liik;
- b) krediidiandja isikuandmed ja geograafiline aadress ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;
- c) krediidi kogusumma ja krediidi kasutusse võtmise tingimused;
- d) krediidilepingu kestus;
- e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis võetud krediidi ning seotud krediidilepingute puhul kaup või teenus ja selle hind kohe tasudes (netohind);
- f) laenuintress, kõnealuse laenuintressi kohaldamistingimused ja olemasolu korral esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär, samuti laenuintressi muutmise ajavahemikud, tingimused ja kord; kui erinevates tingimustes kohaldatakse erinevaid laenuintresse, tuleb eespool nimetatud teave esitada kõigi kohaldatavate laenuintresside kohta;
- g) krediidi kulukuse aastamäär ja tarbija poolt makstav kogusumma tüüpilise näite kujul, märkides kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused; kui tarbija on teavitanud krediidiandjat ühest või mitmest tema poolt eelistatud krediidilepingu komponendist, nagu näiteks krediidilepingu kestus ja krediidi kogusumma, võtab krediidiandja neid komponente arvesse;

- h) tarbija tehtavate maksete summa, arv ja sagedus ning vajaduse korral krediidi tagasimaksete sooritamise järjekord erineva laenuintressiga laenujääkide puhul;
- i) vajaduse korral ühe või mitme konto pidamise tasud, kajastades nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kandeid, välja arvatud juhul, kui konto avamine ei ole kohustuslik, koos maksevahendi kasutamistasudega nii tagasimaksete- kui ka krediidi kasutusse võtmise kannete eest ning muud krediidilepingust tulenevad tasud ning selliste tasude muutmise tingimused;
- j) vajaduse korral tasud, mida tarbija peab krediidilepingu sõlmimisel notarile maksma;
- k) vajaduse korral krediidilepinguga seotud kõrvalteenuse osutamise lepingu, eelkõige kindlustuslepingu sõlmimise kohustus, kui selline leping on krediidi saamiseks või krediidi reklaamitavatel tingimustel saamiseks kohustuslik;
- l) kohaldatav viivisintressimäär maksetega hilinemise eest ja selle kohandamise kord ning vajadusel lepingu rikkumisest tulenevad kulud;
- m) hoiatus seoses tasumata maksetest tulenevate tagajärgedega;
- n) vajaduse korral nõutavad tagatised;
- o) taganemisõiguse olemasolu või puudumine;
- p) vajaduse korral krediidi ennetähtaegse tagastamise õigus ja teave, mis käsitleb krediidiandja õigust saada hüvitist ning selle hüvitise arvutamise viisi;
- q) tarbija õigus saada vastavalt artikli 9 lõikele 2 viivitamata ja tasuta teavet tema krediidivõimelisuse hindamiseks andmebaasis tehtud päringu tulemuste kohta;
- r) tarbija õigus saada taotluse korral ja tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediidilepingu sõlmimist tarbijaga ning
- s) vajaduse korral ajavahemik, mille jooksul krediidiandja on seotud enne lepingu sõlmimist antud teabega.

Mis tahes lisateave, mida krediidiandja võib tarbijale edastada, esitatakse eraldi dokumendis, mis võidakse lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele.

2. Kui teabeedastus toimub direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõike 3 kohaselt telefonside kaudu, sisaldab finantsteenuse põhiomaduste kirjeldus vastavalt nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti b teisele taandele vähemalt käesoleva artikli lõike 1 punktides c, d, e, f ja h osutatud andmeid koos krediidi kulukuse aastamääraga tüüpilise näite kujul, samuti tarbija poolt makstavat kogusummat.

3. Kui leping sõlmiti tarbija soovil kaugsidevahendi abil, mis ei võimalda edastada teavet kooskõlas lõikega 1, eelkõige lõikes 2 nimetatud juhtudel, edastab krediidiandja täidetud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe kohe pärast krediidilepingu sõlmimist.

4. Taotluse korral edastatakse tarbijale lisaks Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele ka tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediidilepingu sõlmimist tarbijaga.

5. Kui tegemist on krediidilepinguga, mille puhul tarbija tehtud maksete tagajärjel krediidi kogusumma vahetult ei vähene, vaid makseid kasutatakse laenu- või kõrvallepingus sätestatud aja jooksul ja tingimustel põhisana, peab vastavalt lõikele 1 antav lepingueelne teave sisaldama selget ja kokkuvõtlikku kinnitust, et kõnealuse krediidilepinguga ei nõuta kolmandalt isikult krediidilepingu alusel kasutusse võetud krediidi kogusumma tagasimaksmise tagatist, välja arvatud juhul, kui selline tagatis antakse.

6. Liikmesriigid tagavad, et krediidiandjad ja vajaduse korral krediidivahendajad annaksid tarbijale piisavaid selgitusi, et tarbija saaks hinnata, kas pakutav krediidileping on kohandatud tema vajadustele ja finantsolukorrale vastavaks, vajaduse korral selgitades tarbijale lõike 1 kohaselt antavat lepingueelset teavet, pakutud toodete põhiomadusi ning erimõju, mida need võivad tarbijale avaldada, sealhulgas tarbijapoolsest maksete tasumata jätmisest tulenevaid tagajärgi. Liikmesriigid võivad sellise nõustamise viisi ja ulatust, samuti nõustaja valikut, kohandada krediidilepingu pakkumise asjaoludega, isikuga, kellele krediidilepingut pakutakse, ja pakutava krediidi liigiga.

Artikkel 6

Arvelduskrediidi vormis sõlmitavate teatud krediidilepingute ja teatud spetsiifiliste krediidilepingute lepingueelne teave

1. Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu artikli 2 lõikes 3, lõikes 5 või lõikes 6 osutatud krediidilepingut puudutava pakkumisega esitavad krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et tarbijad saaksid erinevaid pakkumisi võrrelda, eesmärgiga teha krediidilepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes.

Kõnealune teave täpsustab järgmisi andmeid:

- a) krediidi liik;
- b) krediidiandja isikuandmed ja geograafiline aadress ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;
- c) krediidi kogusumma;
- d) krediidilepingu kestus;
- e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks makse edasilükkamise vormis võetud krediidi puhul kaup või teenus ja selle hind kohe tasudes (netohind);
- f) laenuintress; laenuintressi kohaldamistingimused ning esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär; krediidilepingu sõlmimisest alates kohaldatavad tasud ja vajadusel nende tasude muutmise tingimused;
- g) krediidi kulukuse aastamäär tüüpnaidete kujul, milles nimeatakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused;
- h) krediidilepingu lõpetamise tingimused ja kord;
- i) vajadusel märge selle kohta, et tarbijalt võidakse igal ajal nõuda krediidisumma tagasimaksmist täies ulatuses;
- j) kohaldatav viivisintressimäär maksete hilinemise eest ja selle kohandamise kord ning vajadusel lepingu rikkumisest tulenevad tasud;
- k) tarbija õigus saada vastavalt artikli 9 lõikele 2 viivitamata ja tasuta teavet tema krediidivõimelisuse hindamiseks andmebaasis tehtud päringu tulemuste kohta;
- l) tarbija õigus saada taotluse korral tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediidilepingu sõlmimist tarbijaga;
- m) tagasimaksmise tingimused ja kord; ning
- n) vajaduse korral ajavahemik, mille jooksul on enne lepingu sõlmimist antud teave krediidiandja suhtes siduv.

Selline teave esitatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal. Teave võidakse edastada III lisas esitatud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehel. Krediidiandja loetakse täitnuks käesolevas lõikes ja direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõigetes 1 ja 2 teabele esitatavad nõuded, kui ta on esitanud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe.

2. Artikli 2 lõikes 3 osutatud krediidilepingute puhul võivad liikmesriigid otsustada, et krediidi kulukuse aastamäära ei ole vaja välja tuua.

3. Artikli 2 lõigetes 5 ja 6 osutatud krediidilepingute puhul peab tarbijale vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 esitatav teave sisaldama ka järgmist:

- a) tarbija tehtavate maksete summa, arv ja sagedus ning vajaduse korral tagasimaksete sooritamise järjekord erineva laenuintressiga laenujääkide puhul; ning
- b) vajadusel krediidi ennetähtaegse tagastamise õigus ja teave, mis käsitleb krediidiandja õigust saada hüvitist ning selle hüvitise arvutamise viisi.

Kui krediidileping kuulub artikli 2 lõike 3 reguleerimisalasse, kohaldatakse ainult käesoleva artikli lõike 1 sätteid.

4. Kui teabedastus toimub aga telefonside kaudu ning tarbija taotlusel on arvelduskrediidi kasutusse võtmine kohe võimalik, sisaldab finantsteenuse põhiomaduste kirjeldus vähemalt lõike 1 punktides c, f, g, ja i osutatud andmeid. Lisaks peab lõikes 3 osutatud krediidilepingutes sisalduv põhiomaduste kirjeldus sisaldama krediidilepingu kestuse määratlust.

5. Olenemata artikli 2 lõike 2 punktis e sätestatud erandist, kohaldavad liikmesriigid vähemalt käesoleva artikli lõike 4 esimeses lauses sätestatud nõudeid krediidilepingute puhul, millega antakse arvelduskrediidi vormis krediiti, mis kuulub tagastamisele ühe kuu jooksul.

6. Lisaks lõigetes 1 kuni 4 osutatud teabele tuleb tarbijale taotluse korral tasuta kättesaadavaks teha krediidilepingu projekti koopia, mis sisaldab artiklis 10 sätestatud teavet, niivõrd kui kõnealune artikkel on kohaldatav. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediidilepingu sõlmimist tarbijaga.

7. Kui krediidileping sõlmiti tarbija soovil kaugsidevahendi abil, mis ei võimalda edastada teavet kooskõlas lõigete 1 ja 3, sealhulgas lõikes 4 nimetatud juhtudel, täidab krediidiandja kohe pärast krediidilepingu sõlmimist oma lõigete 1 ja 3 kohased kohustused, edastades lepingus esitatud teabe vastavalt artiklile 10, niivõrd kui nimetatud artikkel on kohaldatav.

Artikkel 7

Erandid lepingueelsele teabele esitatavatest nõuetest

Artikleid 5 ja 6 ei kohaldata kaupade tarnijate ja teenuste osutajate suhtes, kes tegutsevad krediidivahendajatena kõrvaltegevusena. Sellega ei piirata krediidiandja kohustust tagada, et tarbija saab kogu nimetatud artiklites osutatud lepingueelse teabe.

Artikkel 8

Kohustus hinnata tarbija krediivõimelisust

1. Enne krediidilepingu sõlmimist peab krediidiandja hindama tarbija krediivõimelisust vajaduse korral tarbijalt saadud piisava teabe alusel ja vajadusel asjakohaste andmebaasidega konsulteerides.

2. Kui lepingupooled lepivad kokku krediidi kogusumma muutmises pärast krediidilepingu sõlmimist, peab krediidiandja ajakohastama tema käsutuses oleva tarbijat käsitleva finantsteabe ning hindama tarbija krediivõimelisust enne krediidi kogusumma mis tahes märkimisväärset suurendamist.

III PEATÜKK

JUURDEPÄÄS ANDMEBAASIDELE

Artikkel 9

Juurdepääs andmebaasidele

1. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ kohaldamist, tuleb igal liikmesriigil piiriülese krediidi korral tagada teiste liikmesriikide krediidiandjatele juurdepääs selles liikmesriigis kasutatavatele andmebaasidele tarbijate krediivõimelisuse hindamiseks. Juurdepääsu tingimused ei tohi olla diskrimineerivad.

2. Kui krediiditaotluse tagasilükkamise otsus põhineb andmebaasidest saadud teabel, peab krediidiandja tarbijat kohe ja tasuta teavitama sellise andmebaasis sooritatud päringu tulemustest ja kasutatud andmebaasi üksikasjadest, välja arvatud juhul, kui sellise teabe edastamine on keelatud muude ühenduse õigusaktidega või on vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega.

IV PEATÜKK

KREDIIDILEPINGUGA SEOTUD TEAVE JA ÕIGUSED

Artikkel 10

Krediidilepingus sisalduv kohustuslik teave

1. Krediidileping koostatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal.

Kõik lepingupooled saavad krediidilepingu koopia. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira krediidilepingu sõlmimise õiguspärasust käsitlevate liikmesriikide õigusnormide kohaldamist, kui need on kooskõlas ühenduse õigusega.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

2. Krediidilepingus täpsustatakse selgelt ja kokkuvõtlikult:

- a) krediidi liik;
- b) lepingupoolte isikuandmed ja geograafilised aadressid ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;
- c) krediidilepingu kestus;
- d) krediidi kogusumma ja tingimused krediidi kasutusse võtmiseks;
- e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis võetud krediidi puhul kaup või teenus ja selle hind kohe tasudes (netohind);
- f) laenuintress, kõnealuse intressimäära kohaldamistingimused ja olemasolu korral esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär, samuti laenuintressi muutmise ajavahemikud, tingimused ja kord, ning juhul kui erinevates tingimustes kohaldatakse erinevaid laenuintresse, tuleb eespool nimetatud teave esitada kõigi kohaldatavate laenuintresside kohta;
- g) krediidi kulukuse aastamäär ja tarbija poolt makstav kogusumma, mis on arvatatud krediidilepingu sõlmimise ajal; märkida tuleb kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused; artikli 2 lõikes 3 osutatud krediidilepingute puhul võivad liikmesriigid otsustada, et krediidi kulukuse aastamäär ei ole vaja välja tuua;
- h) tarbija poolt tehtavate maksete summa, arv ja sagedus ning vajaduse korral tagasimaksete sooritamise järjekord erineva laenuintressiga laenujääkide puhul;
- i) kui tegemist on fikseeritud kestusega krediidilepingu põhiosa tagasimaksmisega, siis tagasimaksetabeli kujul esitatav loetelu, näidates ära võlgu olevad summad ning selliste summade tagasimaksmisega seotud tähtajad ja tingimused; tabelis esitatakse iga tagasimakse jaotus, näidates ära laenu põhiosa tagasimakse, laenuintressi alusel arvatud intressi ning vajaduse korral lisakulud; kui intressimäär ei ole fikseeritud või kui krediidilepingu alusel võib lisakulusid muuta, sisaldab tagasimaksetabel selgelt ja kokkuvõtlikul viisil viidet asjaolule, et tabelis sisalduvad andmed kehtivad ainult seni, kuni laenuintressi või lisakulusid krediidilepingu kohaselt muudetakse;
- j) kui tasusid ja intressi tuleb maksta laenu põhiosa tagasimaksmiseta, siis loetelu, milles on märgitud intressi ning sellega seotud korduvate ja ühekordsete tasude maksmise tähtajad ja tingimused;

- k) vajaduse korral ühe või mitme konto pidamise tasud, kui see on nõutav selleks, et kajastada nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kandeid, välja arvatud juhul, kui konto avamine ei ole kohustuslik, koos maksevahendi kasutamistasudega nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kannete eest ning muud krediidilepinguga seotud tasud ning selliste tasude muutmise tingimused;
- l) kohaldatav viivisintressimäär maksete hilinemise eest sellisena, nagu seda kohaldatakse krediidilepingu sõlmimise ajal, selle kohandamise üksikasjad ja vajaduse korral lepingu rikkumisest tulenevad tasud;
- m) hoiatus seoses tasumata maksetest tulenevate tagajärgedega;
- n) vajadusel nõutavad tagatised ja kindlustus;
- o) taganemisõiguse olemasolu või puudumine ja ajavahemik, mille vältel taganemisõigust saab kasutada, ja muud taganemisõiguse kasutamise tingimused, sealhulgas teave tarbija artikli 14 lõike 2 punkti b kohase kohustuse kohta maksta kasutatud põhiosa ja intress ning kogunevast intressist päeva kohta;
- p) artiklist 15 tulenevate õigustega seonduv teave ning nende õiguste kasutamise kord;
- q) vajadusel krediidi ennetähtaegse tagastamise õigus, krediidi ennetähtaegse tagastamise kord ja vajaduse korral teave, mis käsitleb krediidiandja õigust saada hüvitist ning selle hüvitise arvutamise viisi;
- r) krediidilepingu lõpetamise õiguse kasutamise kord;
- s) kas tarbijal on juurdepääs kohtuvälisele kaebuste ja kahjuhüvituse menetlusele ning kui on, selle kasutamise võimalused;
- t) vajaduse korral muud lepingutingimused;
- u) vajadusel pädeva järelevalveasutuse nimi ja aadress.

3. Kui tegemist on krediidilepinguga, mille puhul tarbija maksete tagajärjel krediidi kogusumma vahetult ei vähene, vaid makseid kasutatakse laenu- või kõrvallepingus sätestatud aja jooksul ja tingimustel põhiosana, peab vastavalt lõikele 2 nõutav teave sisaldama selget ja kokkuvõtlikku kinnitust, et kõnealuse krediidilepinguga ei nõuta kolmandalt isikult krediidilepingu alusel kasutusse võetud krediidi kogusumma tagasimaksmise tagatist, välja arvatud juhul, kui selline tagatis antakse.

Artikkel 11

Teave laenuintressi kohta

1. Vajaduse korral teavitatakse tarbijat paberil või mõnel muul püsival andmekandjal laenu intressimäära muutusest enne

muutuse jõustumist. Teave peab sisaldama tehtavate maksete suurust pärast uue laenuintressi määra jõustumist ning üksikasju maksete arvu ja sageduse kohta, kui viimased muutuvad.

2. Lepingupooled võivad sellegipoolest krediidilepingus kokku leppida, et juhtudel, kui laenuintressi määra muutuse on põhjustanud baasintressimäära muutumine ja uuest baasintressimäärast on üldsusele asjakohaste vahenditega teatatud ning teave uue baasintressimäära kohta on samuti kättesaadav krediidiandja ruumides, esitatakse lõikes 1 osutatud teave tarbijale perioodiliselt.

Artikkel 12

Krediidileping arvelduskrediidi vormis

1. Kui krediidileping hõlmab krediiti arvelduskrediidi vormis, tuleb tarbijale regulaarselt anda teavet paberil või mõnel muul püsival andmekandjal esitatava konto väljavõttega, mis sisaldab järgmisi üksikasju:

- a) täpne periood, mida konto väljavõte kajastab;
- b) kasutusse võetud summad ja kasutamise kuupäevad;
- c) eelmiselt konto väljavõttelt ülekantud jääk ja selle kuupäev;
- d) uus kontojääk;
- e) tarbija tehtud maksete suurus ja maksekuupäevad;
- f) kohaldatav laenuintress;
- g) kohaldatavad tasud;
- h) vajaduse korral minimaalne tasumisele kuuluv summa.

2. Lisaks teavitatakse tarbijat laenuintressi määra või tasumisele kuuluvate tasude muutumisest kas paberil või mõnel muul püsival andmekandjal enne vastava muutuse jõustumist.

Lepingupooled võivad krediidilepingus sellegipoolest kokku leppida, et kui laenuintressi määra muutuse on põhjustanud baasintressimäära muutumine ja uuest baasintressimäärast on üldsusele asjakohaste vahenditega teatatud ning teave uue baasintressimäära kohta on samuti kättesaadav krediidiandja ruumides, esitatakse teave laenuintressi määra muutuse kohta lõikes 1 ettenähtud viisil.

Artikkel 13

Tähtajatud krediidilepingud

1. Tarbija võib tähtjatu krediidilepingu igal ajal korraliselt lõpetada, välja arvatud juhul, kui lepingupooled on kokku leppinud etteteatamistähtjaga. Etteteatamistähtaeg ei tohi olla pikem kui üks kuu.

Kui krediidilepingus on kokku lepitud, võib krediidiandja tähtajatu krediidilepingu korraliselt lõpetada, teatades sellest tarbijale vähemalt kaks kuud ette paberil või mõnel muul püsival andmekandjal.

2. Kui krediidilepingus on kokku lepitud, võib krediidiandja objektiivselt põhjendatud asjaoludel lõpetada tarbija õiguse tähtajatu krediidilepingu alusel krediiti kasutada. Krediidiandja teavitab tarbijat lõpetamisest ja selle põhjustest paberil või mõnel muul püsival andmekandjal võimaluse korral enne lõpetamist ja hiljemalt vahetult pärast lõpetamist, välja arvatud juhul, kui sellise teabe edastamine on keelatud ühenduse muu õigusaktiga või on vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega.

Artikkel 14

Taganemisõigus

1. Tarbija võib krediidilepingust taganeda neljateistkümne kalendripäeva jooksul põhjust esitamata.

Kõnealuse taganemisõiguse tähtaeg algab:

- a) krediidilepingu sõlmimise päeval või
- b) päeval, mil tarbija sai kätte artikli 10 kohased lepingutingimused ja teabe, juhul kui see päev on hilisem, kui käesoleva lõigu punktis a osutatud kuupäev.

2. Kui tarbija kasutab taganemisõigust:

- a) ning soovib lepingust taganeda enne käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist, teavitab ta sellest krediidiandjat viisil, mida on võimalik tõendada vastavalt siseriiklikele õigusaktidele, järgides krediidiandja poolt vastavalt artikli 10 lõike 2 punktile o antud teavet. Tarbija loetakse teatamise tähtajast kinni pidanuks, kui kõnealune teade, kui see on esitatud paberil või mõnel muul krediidiandjale kättesaadaval püsival andmekandjal, on ära saadetud enne tähtaja möödumist; ning

- b) maksab krediidiandjale põhjendamatult viivitamata ja mitte hiljem kui 30 kalendripäeva jooksul pärast seda, kui ta on taganemisteate krediidiandjale saatnud, laenu põhiosa ja põhiosa suhtes alates selle kasutamise kuupäevast kuni selle krediidiandjale maksmise kuupäevani kogunenud intressi. Intress arvutatakse kokkulepitud laenuintressi alusel. Taganemise korral ei ole krediidiandjal õigust saada tarbijalt muud hüvitist, välja arvatud hüvitis krediidiandja poolt riiklikele haldusorganitele makstud tagastamatute tasude eest.

3. Kui krediidiandja või kolmas isik pakub krediidilepinguga seotud kõrvalteenust kolmanda isiku ja krediidiandja vahelise lepingu alusel, ei ole kõrvalteenuse leping tarbija suhtes enam siduv, kui tarbija kasutab oma taganemisõigust krediidilepingu suhtes vastavalt käesolevale artiklile.

4. Kui tarbijal on vastavalt lõigetele 1–3 taganemisõigus, ei kohaldata direktiivi 2002/65/EÜ artikleid 6 ja 7 ning nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiivi 85/577/EMÜ tarbija kaitsmise kohta väljaspool äriruume sõlmitud lepingute korral (¹) artiklit 5.

5. Liikmesriigid võivad näha ette, et käesoleva artikli lõikeid 1 kuni 3 ei kohaldata krediidilepingute suhtes, mis seaduste kohaselt peavad olema sõlmitud notariteenuseid kasutades, tingimusel et notar kinnitab, et tarbijale on tagatud artiklite 5 ja 10 kohased õigused.

6. Käesoleva artikliga ei piirata selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, millega kehtestatakse ajavahemik, mille jooksul ei või alustada lepingu täitmist.

Artikkel 15

Seotud krediidilepingud

1. Kui tarbija on ühenduse õiguse alusel kasutanud õigust taganeda kauba tarne või teenuse osutamise eesmärgil sõlmitud lepingust, ei ole seotud krediidilepingu tema suhtes enam siduv.

2. Kui krediidilepinguga hõlmatud kaupu ei anta tarbijale üle või teenuseid ei osutata või kui seda tehakse vaid osaliselt või kui kaup või teenus ei vasta kauba tarne- või teenuste osutamise lepingu tingimustele, on tarbijal õigus kasutada krediidiandja suhtes õiguskaitsevahendeid, kui tarbija on talle õigusaktide või kauba tarne- või teenuste osutamise lepingu alusel antud õiguste kohaselt kaupade tarnijalt või teenuste osutajalt tulutulnud nõudnud rikkumise hüvitamist. Liikmesriigid määravad kindlaks, millises ulatuses ja millistel tingimustel saab nimetatud õiguskaitsevahendeid kasutada.

3. Käesoleva artikliga ei piirata selliste võimalike siseriiklike normide kohaldamist, millega kehtestatakse krediidiandja solidaarne vastutus tarbija nõuete osas kauba tarnija või teenuse osutaja vastu, kui kauba ostu või teenuse osutamist rahastati krediidilepinguga.

Artikkel 16

Krediidi ennetähtaegne tagastamine

1. Tarbijal on õigus osaliselt või täielikult täita oma krediidilepingust tulenevad kohustused igal ajal. Sellistel juhtudel tuleks õiglaselt vähendada tarbija krediidi kogukulu, mis koosneb intressist ja kuldest lepingu järelejäanud kestuse jooksul.

(¹) EÜTL 372, 31.12.1985, lk 31.

2. Krediidiandjal on õigus saada hüvitist võimalike kulude eest, mis on otseselt seotud krediidi ennetähtaegse tagastamisega tingimusel, et ennetähtaegne tagastamine toimus fikseeritud laenuintressiga perioodil ning krediidiandja tõestab, et Euroopa Keskpanga poolt enne kõnealuse poolaasta esimest kalendripäeva toimunud hiliseima põhilise refinantseerimistehingu puhul kohaldatud baasintressimäär on krediidi ennetähtaegse tagastamise hetkel madalam kui krediidilepingu sõlmimise hetkel. Liikmesriigi puhul, kes ei osale majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis, on eespool nimetatud baasintressimäär asjaomase riigi keskpanga poolt määratud samaväärne intressimäär.

Sellise hüvitise summa määrab kindlaks krediidiandja ning see ei tohi ületada 1 % ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast, juhul kui krediidi ennetähtaegse tagastamise ja kokkulepitud krediidilepingu lõpetamise vaheline periood on pikem kui üks aasta. Kui periood ei ületa ühte aastat, ei tohi hüvitise summa ületada 0,5 % ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast.

Hüvitise summa ei ületa intressi, mida tarbija oleks maksnud krediidi ennetähtaegse tagastamise ja kokkulepitud krediidilepingu lõpetamise tähtpäeva vahelisel perioodil.

3. Hüvitist ennetähtaegse tagastamise eest ei saa taotleda, kui:

- a) tagastamine toimub kindlustuslepingu alusel, mis on ette nähtud krediidi tagasimakse tagatise pakkumiseks,
- b) tagastamine toimub arvelduskrediidi raames või
- c) tagastamine toimub perioodil, mil laenuintress ei ole fikseeritud.

4. Liikmesriigid võivad sätestada, et krediidiandja võib sellist hüvitist nõuda ainult tingimusel, et ennetähtaegselt tagastatud krediidi kogusumma ületab siseriikliku õigusega kehtestatud künnise. Nimetatud künnis ei tohi kaheteistkümne kuu jooksul ületada 10 000 eurot.

Artikkel 17

Õiguste loovutamine

1. Kui krediidiandja krediidilepingust tulenevad õigused või leping ise loovutatakse kolmandale isikule, on tarbijal õigus taotleda õiguste omandaja suhtes samasugust kaitset, nagu võimaldati talle esialgse krediidiandja suhtes, sealhulgas nõuete tasaarveldused juhul, kui need on asjaomasel liikmesriigis lubatud.

2. Tarbijat tuleb teavitada lõikes 1 osutatud loovutamisest, välja arvatud juhul, kui esialgne krediidiandja jääb kokkuleppel isikuga, kellele krediidileping loovutati, tarbija suhtes endiselt krediidi haldajaks.

Artikkel 18

Arvelduskonto ületamine

1. Kui sõlmitakse leping arvelduskonto avamiseks, mille puhul tarbija võib arvelduskonto jääki ületada, sisaldab leping ka artikli 6 lõike 1 punktis f osutatud teavet. Krediidiandja esitab paberil või mõnel muul püsival andmekandjal korrapäraselt kõnealuse teabe.

2. Arvelduskonto märkimisväärse ületamise korral, mis vältab kauem kui üks kuu, teatab krediidiandja tarbijale viivitamata paberil või mõnel muul püsival andmekandjal:

- a) arvelduskonto ületamisest;
- b) asjaomase summa;
- c) laenuintressi;
- d) kohaldatavad trahvid, tasud või viivise.

3. Käesolev artikkel ei piira ühegi siseriikliku eeskirja kohaldamist, millega nõutakse, et krediidiandja peab arvelduskonto märkimisväärse kestusega ületamise korral pakkuma muud liiki krediiditoodet.

V PEATÜKK

KREDIIDI KULUKUSE AASTAMÄÄR

Artikkel 19

Krediidi kulukuse aastamäära arvutamine

1. Krediidi kulukuse aastamäär, mis võrdub kõigi nende tulevaste või olemasolevate kohustuste (kasutusse võetud krediit, tagasimaksed ja tasud) ajaldatud väärtusega ühe aasta kohta, milles krediidiandja ja tarbija on omavahel kokku leppinud, arvutatakse I lisa I osas sätestatud matemaatilise valemi abil.

2. Krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks määratakse kindlaks krediidi kogukulu tarbija jaoks, millest arvatakse maha need tasud, mida tarbija on kohustatud maksma krediidilepingus sätestatud kohustuste rikkumisel, ning muud tasud (välja arvatud ostuhind,) mida ta on kohustatud maksma seoses kauba ostmise või teenuse kasutamisega, olenemata sellest, kas tehingu eest tasuti sularahas või krediidiga.

Krediidi kogukulu tarbija jaoks sisaldavad krediidi tagasimakseid ja krediidi kasutusse võtmist kajastava konto halduskulusid, maksevahendite kasutamise kulusid nii tagasimaksete kui krediidi väljamaksete jaoks ja muid maksetega seotud tehingukuluseid, välja arvatud juhul, kui konto avamine on vabatahtlik ja konto halduskulud on selgelt ning eraldiseisvalt märgitud krediidilepingus või mõnes muus tarbijaga sõlmitud lepingus.

3. Krediidi kulukuse aastamäära arvutamine põhineb eeldusel, et krediidileping jääb kehtima kokkulepitud ajavahemiku vältel ning et krediidiandja ja tarbija peavad täitma oma kohustusi krediidilepingus kokkulepitud tingimustel ja tähtaegadel.

4. Kui krediidilepingus on sätestatud, et krediidi kulukuse aastamäära arvutamisel tuleb arvestada muutuva intressimääraga ning vajadusel krediidi kulukuse aastamääras sisalduvate tasudega, mis ei ole arvutamise hetkel määratavad, arvutatakse krediidi kulukuse aastamäär eeldusel, et laenuintress ja muud tasud jäävad algtasemega võrreldes fikseerituks ja kohaldatavaks krediidilepingu lõppemiseni.

5. Vajaduse korral võib krediidi kulukuse aastamäära arvutamisel lähtuda I lisas esitatud lisaeldustest.

Kui käesolevas artiklis ja I lisa II osas esitatud eeldused ei ole krediidi kulukuse aastamäära ühetaoliseks arvutamiseks piisavad, võib komisjon kindlaks määrata lisaeldused krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks. Nende meetmete eesmärk on muuta kõnealuse direktiivi vähemolulisi sätteid ning need tuleks vastu võtta vastavalt artikli 25 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

VI PEATÜKK

KREDIIDIANDJAD JA KREDIIDIVAHENDAJAD

Artikkel 20

Krediidiandjate tegevuse reguleerimine

Liikmesriigid tagavad, et krediidiandjate üle teostab järelevalvet finantseerimisasutusest sõltumatu asutus või organ või et nende tegevust reguleeritakse. Sellega ei piirata direktiivi 2006/48/EÜ kohaldamist.

Artikkel 21

Krediidivahendajate teatud kohustused tarbijate ees

Liikmesriigid tagavad, et krediidivahendaja:

- a) märgib tarbijate jaoks ettenähtud reklaamis ja dokumentides oma volituste ulatuse, eelkõige selle, kas ta teeb koostööd ainult ühe või mitme krediidiandjaga või tegutseb sõltumatu maaklerina;
- b) ei saa tema teenuseid taotlenud tarbijalt tasu, välja arvatud siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - i) tasu suurus on tarbija ja krediidivahendaja vahel paber- ja muul püsival andmekandjal kokku lepitud;
 - ii) krediidivahendaja ei saa tasu krediidiandjalt;
 - iii) krediidileping, mille heaks ta on tegutsenud, sõlmitakse tegelikult;

- iv) krediidivahendaja teatab tasu suuruse krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks krediidiandjale.

VII PEATÜKK

RAKENDUSMEETMED

Artikkel 22

Ühtlustamine ja käesoleva direktiivi sätete imperatiivsus

1. Kuna käesolev direktiiv sisaldab ühtlustatud sätteid, ei tohi liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses säilitada või vastu võtta käesolevas direktiivis sätestatud erinevaid sätteid.

2. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel on keelatud loobuda neile käesolevat direktiivi rakendavate või sellele vastavate siseriikliku õiguse sätetega antud õigustest.

3. Liikmesriigid tagavad samuti, et nende poolt käesoleva direktiivi rakendamisel vastuvõetud õigusnormidest ei saa mööda hiilida, kasutades selleks lepingute sõnastust, eelkõige lisades krediidi kasutusse võtmise või krediidilepingud, mis kuuluvad käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, krediidilepingutesse, mille olemus või eesmärk võimaldab direktiivi kohaldamist vältida.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et tarbijad ei kaota käesoleva direktiiviga pakutavat kaitset, valides krediidilepingu suhtes kohaldatavaks õiguseks kolmanda riigi õiguse, kui krediidilepingul on märkimisväärne seos ühe või mitme liikmesriigiga.

Artikkel 23

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 24

Vaidluste kohtuväline lahendamine

1. Liikmesriigid tagavad asjakohase ja tõhusa krediidilepinguid käsitlevate tarbijavaidluste lahendamise kohtuvälise menetluse, kasutades olemasolevaid asutusi, kui see on asjakohane.

2. Liikmesriigid julgustavad kõnealuseid asutusi tegema koostööd ka piiriüleste krediidilepinguvaidluste lahendamiseks.

Artikkel 25

Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 26

Komisjonile edastatav teave

Kui liikmesriik kasutab artikli 2 lõigetes 5 ja 6, artikli 4 lõikes 1, artikli 4 lõike 2 punktis c, artikli 6 lõikes 2, artikli 10 lõikes 1, artikli 10 lõike 2 punktis g ja artikli 16 lõikes 4 sätestatud mis tahes õiguslike võimalusi, teavitab ta sellest ning kõikidest edasistest muudatustest komisjoni. Komisjon avalikustab kõnealuse teabe veebilehel või mõnel muul kergesti ligipääsetaval viisil. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmeid kõnealuse teabe levitamiseks oma riigi krediidiandjatele ja tarbijatele.

Artikkel 27

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad ... (*) käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud sätted. Nad teavitavad sellest komisjoni.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates ... (*).

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Komisjon vaatab iga viie aasta tagant ja esimest korda ... (**) käesoleva direktiiviga kehtestatud künnised ning krediidi ennetähtaegse tagastamisega seotud hüvitise maksimummäära arvutamiseks kasutatavad protsendimäärad läbi, et hinnata neid ühenduse majandusliku suundumuse ja asjaomase turu olukorra alusel. Samuti kontrollib komisjon artikli 2 lõigetes 5 ja 6, artikli 4 lõikes 1, artikli 4 lõike 2 punktis c, artikli 6 lõikes 2, artikli 10 lõikes 1, artikli 10 lõike 2 punktis g ja artikli 16 lõikes 4 sätestatud õiguslike võimaluste mõju siseturule ja tarbijatele. Tulemused edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral koos ettepanekuga muuta vastavalt künniseid ja protsendimäärasid ning eespool nimetatud õiguslike võimalusi.

Artikkel 28

Eurodes väljendatud summade omavääringusse konverteerimine

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutavad liikmesriigid, kes konverteerivad eurodes väljendatud summad omavääringusse, esialgu konverteerimiseks käesoleva direktiivi vastuvõtmise päeval kehtivat vahetuskurssi.
2. Liikmesriigid võivad summade konverteerimisel saadud summasid ümardada, kui nimetatud ümardamine jääb 10 euro piiresse.

VIII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 29

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 87/102/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates ... (*).

Artikkel 30

Üleminekumeetmed

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata siseriiklike rakendusmeetmete jõustumise kuupäeval kehtivate krediidilepingute suhtes.
2. Liikmesriigid tagavad siiski, et artikleid 11, 12, 13, 17 ja artikli 18 lõike 1 teist lauset ja artikli 18 lõiget 2 kohaldatakse siseriiklike rakendusmeetmete jõustumise kuupäeval kehtivate tähtajatute krediidilepingute suhtes.

Artikkel 31

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 32

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

...

Nõukogu nimel
eesistuja

...

(*) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(**) Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

I LISA

I. Baasvõrrand, mis väljendab ühelt poolt kasutusse võetud krediidi ning teiselt poolt tagasimaksete ja tasude võrdsust

Baasvõrrandi, mille abil leitakse krediidi kulukuse aastamäär (APR), ühel pool on aasta lõikes kasutusse võetud krediidi ajaldatud kogusumma ning teisel pool tagasimakse ja tasude ajaldatud kogusumma, st:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

kus:

- X on krediidi kulukuse aastamäär,
- m on viimase kasutusele võetud krediidi järjekorranumber,
- k on kasutusele võetud krediidi järjekorranumber, seega $1 \leq k \leq m$,
- C_k on järjekorranumbriga kasutusele võetud krediidi k suurus,
- t_k on aastates või aasta osades väljendatud ajavahemik esimese kasutusele võetud krediidi kuupäeva ja iga järgmise kasutusse võetud krediidi kuupäeva vahel, seega $t_1 = 0$,
- m' on viimase tagasimakse või makstud tasu järjekorranumber,
- l on tagasimakse või makstud tasu järjekorranumber,
- D_l on tagasimakse või makstud tasu suurus,
- s_l on aastates või aasta osades väljendatud ajavahemik esimese kasutusele võetud krediidi kuupäeva ja iga tagasimakse või tasude maksmise kuupäeva vahel.

Märkused:

- a) Mõlema lepingupoole eri ajal makstud summad ei pruugi olla võrdsed ning neid ei pea tingimata maksma võrdse ajavahemiku järel.
- b) Algskuupäev on esimese kasutusele võetud krediidi kuupäev.
- c) Arvutustes kasutatavaid ajavahemikke väljendatakse täis- või osa-aastates. Aasta pikkus on 365 päeva (või 366 päeva liigaasta puhul), 52 nädalat või kaksteist võrdset kuud. Võrdne kuu on 30,41666 päeva (st 365/12) ka juhul, kui tegemist on liigaastaga.
- d) Arvutuse tulemus esitatakse vähemalt ühe kümnendkoha täpsusega. Kui järgmisel kümnendkohal olev number on 5 või suurem kui 5, suurendatakse selle konkreetse kümnendkoha numbrit ühe võrra.
- e) Võrrandit saab väljendada ka ühe ainsa summana, kasutades rahavoogude mõistet (A_k), mis on positiivne või negatiivne, teisisõnu kas makstud või saadud ajavahemikel 1 kuni k , väljendatuna aastates, st:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S on rahavoogude hetkesaldo. Kui eesmärk on panna vood võrduma, on väärtus null.

II. Lisaeldused krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks

- a) kui krediidileping võimaldab tarbijal krediiti vabalt kasutusse võtta, käsitatakse krediidi kogusummat viivitamata ja täies mahus kasutusse võetuna;
- b) kui krediidileping võimaldab krediiti kasutada mitmel erineval viisil ning seejuures on krediidiga seotud tasud ja laenuintress erinevad, käsitatakse krediidi kogusummat kõige kõrgemate tasude ja laenuintressiga kasutusse võetuna;
- c) kui krediidileping võimaldab tarbijal krediiti vabalt kasutusse võtta, kuid kehtestab seoses krediidi kasutusse võtmise erinevate viisidega piirangu summa või ajavahemiku osas, käsitatakse krediidi kogusummat varaseimal lepinguga ettenähtud kuupäeval ning vastavalt krediidi kasutusse võtmisega seotud piirangutele kasutusse võetuna;
- d) kui laenu tagasimakse graafikut ei ole kindlaks määratud ja seda ei saa tuletada krediidilepingu tingimustest ega antud krediidi tagasimakseviisist, loetakse krediidi kestuseks üks aasta ning eeldatakse, et krediit makstakse tagasi kaheteistkümneme võrdse osamaksetena ühekuuliste vahedega;
- e) kui laenu tagasimakse graafik on kindlaks määratud, kuid osamaksete summa on varieeruv, loetakse iga osamaksete summa madalaimaks lepinguga ettenähtud summaks;

- f) kui krediidilepinguga on ette nähtud rohkem kui üks tagasimakse tähtpäev, tuleb krediit teha kättesaadavaks ja tagasimaksed sooritada varaseimal lepinguga ettenähtud tähtpäeval, kui ei ole sätestatud teisiti;
 - g) kui krediidi ülemmäär suhtes ei ole veel kokku lepitud, siis eeldatakse, et ülemmäär on 1 000 eurot;
 - h) arvelduskrediidi korral käsitatakse krediidi kogusummat täies mahus ja kogu krediidilepingu kehtivusaeg kasutusse võetuna. Kui krediidilepingu kehtivusaeg ei ole teada, arvutatakse krediidi kulukuse aastamäär eeldades, et krediidi kestuseks on kolm kuud;
 - i) kui piiratud ajavahemiku jooksul pakutakse erinevaid intressimäärasid ja tasusid, siis loetakse intressimääraks ja tasudeks kõrgeim määr krediidilepingu kogu kestuse vältel;
 - j) tarbijakrediidilepingute puhul, mille suhtes on lepitud kokku fikseeritud laenuintress esialgseks ajavahemikuks, mille lõppedes on määratud uus laenuintress ja seda on seejärel kokkulepitud näitaja alusel korrapäraselt kohandatud, lähtutakse krediidi kulukuse aastamäär arvutamisel eeldusest, et fikseeritud laenuintressiga ajavahemiku lõpus on laenuintress sama kui krediidi kulukuse aastamäär arvutamise ajal, mis põhineb kokkulepitud näitaja väärtusel sel ajal.
-

II LISA

EUROOPA TARBIJAKREDIIDI STANDARDINFO TEABELEHT

1. Krediidiandja/krediidivahendaja nimi ja kontaktandmed

Krediidiandja	[Nimi]
Aadress	[Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Telefoninumber (*)	
E-post (*)	
Faks (*)	
Veebiaadress (*)	
Vajadusel: Krediidivahendaja	[Nimi]
Aadress	[Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Telefon (*)	
E-post (*)	
Faks (*)	
Veebiaadress (*)	

(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.

Lahtri „vajadusel” peab krediidiandja täitma juhul, kui teave on krediiditoote seisukohast asjakohane; kui teave ei ole krediidi liigi seisukohast asjakohane, tuleb asjaomane teave või rida kustutada.

Nurksulgudes esitatud märkused on krediidiandjale selgituseks ning need tuleb asendada vastava teabega.

2. Krediiditoote kirjeldus

Krediidi liik	
Krediidi kogusumma <i>Krediidilepingu alusel kättesaadava krediidi ülemmäär või kogusumma</i>	
Krediidi kasutusse võtmise tingimused <i>Raha kättesaamise viis ja aeg</i>	
Krediidilepingu kestus	
Osamaksed ja vajadusel osamaksete tegemise järjekord	Tasumisele kuulub: [Tarbija tehtavate maksete summa, arv ja sagedus] Intress ja/või tasud makstakse järgmiselt:
Tasumisele kuuluv kogusumma <i>Laenu põhiosa, millele lisandub intress ja võimalikud laenuga seotud tasud</i>	[Krediidi kogusumma ja krediidi kogukulu summa]
Vajadusel: Krediit on antud kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis või on seotud konkreetse kauba tarnimise või teenuse osutamisega Kauba/teenuse nimetus Hind kohe tasudes (netohind)	

Vajadusel: Nõutavad tagatised <i>Tarbijalt nõutavate krediidilepingu tagatiste kirjeldus</i>	[Tagatiste liik]
Vajadusel: <i>Tagasimaksete tulemusena ei toimu laenu põhiosa viivitamatu kustutamine</i>	

3. Krediidiga seotud kulud

Laenuintress või vajadusel erinevad krediidilepingus kohaldatavad laenuintressid	[% — fikseeritud või — muutuva määraga (koos esialgse laenuintressi suhtes kohaldatava indeksi või baasintressimääraga) — perioodid]
Krediidi kulukuse aastamäär <i>Kogukulu, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast</i> <i>Krediidi kulukuse aastamäära abil saab võrrelda erinevaid pakkumisi</i>	[% Tüüpnäide, milles nimetatakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused]
Kas krediidi saamiseks või krediidi saamiseks reklaamitava tel lepingutingimustel on kohustuslik — sõlmida kindlustuspoliis või — muu kõrvalteenuse leping <i>Kui nimetatud teenustega seotud kulud ei ole krediidiantjale teada, ei sisaldu need krediidi kulukuse aastamääras</i>	Jah/ei [kui jah, kindlustuse liik] Jah/ei [kui jah, kõrvalteenuse liik]
Kaasnevad kulud	
Vajadusel: Ühe või mitme konto pidamise kohustus, et kajastada krediidi tagasimakseid ja krediidi kasutusse võtmist	
Vajadusel: Vastava maksevahendi (nt krediitkaardi) kasutamise kulude summa	
Vajadusel: Muud krediidilepingust tulenevad kulud	
Vajadusel: Krediidilepinguga seotud kulude muutmise tingimused	
Vajadusel: Kohustus maksta notaritasud	
Maksete hilinemisest tulenevad kulud <i>Maksete tasumata jätmisel võivad olla tõsised tagajärjed (nt sundmüük) ning see võib raskendada krediidi saamist</i> Vajadusel:	Maksete tasumata jätmisega [... (kohaldatav intressimäär ja selle muutmise kord ning vajadusel viiviste kirjeldus)] kaasnevad kulud

4. Muud olulised õiguslikud aspektid

Taganemisõigus <i>Krediidilepingust võib taganeda 14 kalendripäeva jooksul</i>	Jah/ei
Krediidi ennetähtaegne tagastamine <i>Teil on igal ajal õigus krediidi osaliseks või täielikuks ennetähtaegseks tagastamiseks</i> Vajadusel: Krediidi ennetähtaegsel tagastamisel on krediidiandjal õigus saada hüvitist	[Hüvitise suuruse kindlaksmääramine (arvutusmeetod) kooskõlas direktiivi .../.../EÜ artikli 16 lõike 2 rakendamist käsitlevate sätetega]
Päringud andmebaasidest <i>Krediidiandja peab teile andma viivitamatult ja tasuta teavet andmebaasis tehtud päringu tulemustest, kui päringu tulemusena lükatakse krediidi taotlus tagasi. Seda ei kohaldata, kui sellise teabe edastamine on keelatud ühenduse õigusega või vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega</i>	
Õigus saada krediidilepingu projekti koopia <i>Teil on õigus saada taotluse korral tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata teiega krediidilepingu sõlmimist</i>	
Vajadusel: Ajavahemik, mille jooksul on lepingueelsed andmed krediidiandja suhtes siduvad	Käesolevad andmed kehtivad alates ... kuni ...

Vajadusel:

5. Lisateave finantsteenuste kaugturstuse korral

a) krediidiandjaga seotud teave	
Vajadusel: Teie elukohaliikmesriigis asuva krediidiandja esindaja Aadress Telefon (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Vajadusel: Registreerimine	[Äreregister, millesse krediidiandja on kantud, ning tema registreerimisnumber või samaväärne identifitseerimisvõimalus selles registris]
Vajadusel: Järelevalveasutus	
b) krediidilepinguga seotud teave	
Vajadusel: Taganemisõigus	[Praktilised juhised taganemisõiguse kasutamise kohta, mis sisaldavad muu hulgas taganemisõiguse kasutamise perioodi; aadressi, kuhu taganemisteatis saata tuleks ning taganemisõiguse mittekasutamise tagajärgi]

Vajadusel: Õigusakt, mille alusel krediidiandja enne krediidilepingu sõlmimist teiega suhteid loob	
Vajadusel: Klausel krediidilepingu suhtes kohaldatava õiguse ja/või pädeva kohtu kohta	[Asjakohane klausel märgitakse siia]
Vajadusel: Keelte kasutamise kord	Teave ja lepingutingimused edastatakse ... [keeles]. Teie nõusolekul suhtleme teiega krediidilepingu kehtivusaja jooksul [keeles/keeltes]
c) kahjuhüvitusnõuetega seotud teave	
Kohtuväline kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlus ja selle kasutamine	[Kas sidevahendi abil sõlmitud lepingu pooleks oleval tarbijal on juurdepääs kohtuvälistele kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlusele ning kui on, selle kasutamise võimalused]
(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.	

III LISA

EUROOPA TARBIJAKREDIIDI STANDARDINFO TEABELEHT

1) arvelduskrediidi jaoks

2) teatud krediidiorganisatsioonide poolt pakutava tarbijakrediidi jaoks (direktiivi .../.../EÜ artikli 2 lõige 5)

3) krediidilepingu refinantseerimise jaoks

1. Krediidiandja/krediidivahendaja nimi ja kontaktandmed

Krediidiandja	[Nimi]
Aadress	[Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Telefon (*)	
E-post (*)	
Faks (*)	
Veebiaadress (*)	
Vajadusel: Krediidivahendaja	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Aadress	
Telefon (*)	
E-post (*)	
Faks (*)	
Veebiaadress (*)	

(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.

Lahtri „vajadusel” peab krediidiandja täitma juhul, kui teave on krediiditoote seisukohast asjakohane; kui teave ei ole krediidiliigi seisukohast asjakohane, tuleb asjaomane teave või rida kustutada.

Nurksulgudes esitatud märkused on krediidiandjale selgituseks ning need tuleb asendada vastava teabega.

2. Krediiditoote kirjeldus

Krediidi liik	
Krediidi kogusumma <i>Krediidilepingu alusel kättesaadava krediidi ülemmäär või kogusumma</i>	
Krediidilepingu kestus	
Kuidas ja millal peate krediidi tagastama?	
Vajadusel: Teilt võidakse igal ajal nõuda krediidisumma tagasimaksimist täies ulatuses	
Vajadusel: Kauba või teenuse eest tasumiseks antud krediidi tasumine toimub maksete edasilükkamise vormis Kauba/teenuse nimetus Hind kohe tasudes (netohind)	

3. Krediidiga seotud kulud

Laenuintress või vajadusel erinevad krediidilepingus kohaldatavad laenuintressid	[% — fikseeritud või — muutuva määraga (koos esialgse laenuintressi suhtes kohaldatava indeksi või baasintressimääraga)]
Vajadusel: Krediidid kulukuse aastamäär (*) <i>Krediidid kogukulu, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidid kogusummast. Krediidid kulukuse aastamäär abil saab võrrelda erinevaid pakkumisi</i>	[% Tüüpnäide, milles nimetatakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused]
Vajadusel: Kulud Vajadusel: Nende tasude muutmise tingimused	[Krediidilepingu sõlmimisest alates kohaldatavad tasud]
Maksete hilinemisest tulenevad kulud Vajadusel:	Maksete tasumata jätmisega [...] (kohaldatav intressimäär ja selle muutmise kord ning vajadusel viiviste kirjeldus) kaasnevad kulud

(*) Ei kohaldata Euroopa tarbijakrediidid standardinfo teabelehtedele arvelduskrediidid jaoks liikmesriikides, kus direktiivi .../.../EÜ artikli 6 lõike 2 kohaselt otsustatakse, et krediidid kulukuse aastamäär ei ole arvelduskrediidid puhul vaja sätestada.

4. Muud olulised õiguslikud aspektid

Krediidilepingu lõpetamine	[Krediidilepingu lõpetamise tingimused ja kord]
Päringud andmebaasidest <i>Krediidiantja peab teile andma viivitamatult ja tasuta teavet andmebaasidest tehtud päringu tulemustest, kui päringu tulemusena lükatakse krediidid taotlus tagasi. Seda ei kohaldata juhul, kui sellise teabe edastamine on keelatud ühenduse õigusega või vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega</i>	
Õigus saada krediidilepingu projekti koopia <i>Teil on õigus saada taotluse korral tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiantja ei soovi taotluse hetkel jätkata teiega krediidilepingu sõlmimist</i>	
Vajadusel: Ajavahemik, mille jooksul on lepingueelsed andmed krediidiantja suhtes siduvad	Käesolevad andmed kehtivad alates ... kuni ...

Vajadusel:

5. Lisateave juhiks, kui lepingueelne teave edastatakse teatud krediidioorganisatsiooni poolt (direktiivi .../.../EÜ artikli 2 lõige 5) või tarbijakrediidilepingu refinantseerimise jaoks

Osamaksed ja vajadusel osamaksete sooritamise järjekord	Tasumisele kuulub: [Osamaksete graafiku tüüpnäide, mis sisaldab ka tarbija tehtavate maksete summat, arvu ja sagedust]
Tasumisele kuuluv kogusumma	

<p>Krediidi ennetähtaegne tagastamine</p> <p><i>Teil on igal ajal õigus krediidi osaliseks või täielikuks ennetähtaegseks tagastamiseks</i></p> <p>Vajadusel:</p> <p>Krediidi ennetähtaegsel tagastamisel on krediidiandjal õigus saada hüvitist</p>	<p>[Hüvitise suuruse kindlaksmääramine (arvutusmeetod) kooskõlas direktiivi .../.../EÜ artikli 16 lõike 2 rakendamist käsitlevate sätetega]</p>
--	---

Vajadusel:

6. Lisateave finantsteenuste kaugturstuse korral

a) krediidiandjaga seotud teave	
<p>Vajadusel:</p> <p>Teie elukohaliikmesriigis asuva krediidiandja esindaja</p> <p>Aadress</p> <p>Telefon (*)</p> <p>E-post (*)</p> <p>Faks (*)</p> <p>Veebiaadress: (*)</p>	<p>[Nimi]</p> <p>[Geograafiline aadress tarbija jaoks]</p>
<p>Vajadusel:</p> <p>Registreerimine</p>	<p>[Äriregister, millesse krediidiandja on kantud, ning tema registreerimisnumber või samaväärne identifitseerimisvõimalus selles registris]</p>
<p>Vajadusel:</p> <p>Järelevalveasutus</p>	
b) krediidilepinguga seotud teave	
<p>Taganemisõigus</p> <p><i>Krediidilepingust võib taganeda 14 kalendripäeva jooksul</i></p> <p>Vajadusel:</p> <p>Taganemisõiguse kasutamine</p>	<p>Jah/ei</p> <p>[Praktilised suunised taganemisõiguse kasutamise kohta, mis sisaldavad muu hulgas aadressi, kuhu taganemisteatis saata tuleks ning taganemisõiguse mittekasutamise tagajärjed]</p>
<p>Vajadusel:</p> <p>Õigusakt, mille alusel krediidiandja enne krediidilepingu sõlmimist teiega suhteid loob</p>	
<p>Vajadusel:</p> <p>Klausel krediidilepingu suhtes kohaldatava õiguse ja/või pädeva kohtu kohta</p>	<p>[Asjakohane klausel märgitakse siia]</p>
<p>Vajadusel:</p> <p>Keelte kasutamise kord</p>	<p>Teave ja lepingutingimused edastatakse ... [keeles]. Teie nõusolekul suhtleme teiega krediidilepingu kehtivusaja jooksul [keeles/keeltes]</p>
c) kahjuhüvitusnõuetega seotud teave	
<p>Kohtuväline kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlus ja selle kasutamine</p>	<p>[Kas sidevahendi abil sõlmitud lepingu pooleks oleval tarbijal on juurdepääs kohtuvälisele kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlusele ning kui on, selle kasutamise võimalused]</p>

(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 12. septembril 2002 nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾.
2. Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 17. juulil 2003 ⁽²⁾.
3. Euroopa Parlament esitas oma arvamuse 20. aprillil 2004 (esimene lugemine) ⁽³⁾.
4. Euroopa Parlamendi arvamuse valguses esitas komisjon 29. oktoobril 2004 muudetud ettepaneku ⁽⁴⁾.
5. Novembris 2004 otsustas komisjon alustada edasisi konsultatsioone direktiivi eelnõu osas, mille järel edastas ta 10. oktoobril 2005 nõukogule teistkordselt muudetud ettepaneku tarbijakrediidilepinguid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi muudetud ⁽⁵⁾ ettepaneku kujul.
6. Asutamislepingu artiklil 95 põhinevas nimetatud konsolideeritud muudatusettepanekus võttis komisjon asjakohaselt arvesse Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastuvõetud arvamuses väljendatud seisukohta ning võttis vastu 110 ettepanekus esitatud 152 muudatusest.
7. Nõukogu võttis 20. septembril 2007 vastu ühise seisukoha vastavalt asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

II. EESMÄRK

Komisjon oli seisukohal, et direktiivi 87/102/EMÜ ülevõtmisel olid liikmesriigid läinud erineval määral kaugemale direktiivi sätetest. Kõnealused siseriiklike õigusaktide erisused takistavad mõnel juhul siseturu toimimist ning ettevõtjatel toodete pakkumist välismaal. Tarbijakrediidi turg on jätkuvalt suuresti killustatud liikmesriikide 27 siseriiklikuks turuks, takistades seega Euroopa tarbijatel ja võlausaldajatel tegemast piiriüleseid pakkumisi ja sõlmimast piiriüleseid lepinguid ning saamast seetõttu kasu ühisturu eelistest.

Seda arvestades esitas komisjon oma ettepaneku, mida muudeti oluliselt 2005. aasta oktoobris pärast Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastuvõetud arvamust. Ettepaneku eesmärk on:

- luua tingimused tõelise siseturu jaoks,
- tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse ning,
- parandada EÜ õigusaktide selgust, sõnastades uuesti kolm tarbijakrediiti käsitlevat kehtivat direktiivi (87/102/EMÜ, 90/88/EMÜ ja 98/7/EÜ).

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Üldised eesmärgid

Nõukogu pidas oma arutelu komisjoni poolt 2005. aasta oktoobris esitatud muudetud ettepaneku põhjal. Üldiselt oldi nõus Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastuvõetud arvamusega, millega oldi nimetatud ettepanekus juba suurel määral arvestatud.

⁽¹⁾ EÜT C 331 E, 31.12.2002, lk 200.

⁽²⁾ ELT C 234, 30.9.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 35, 233–260 ja 8493/04.

⁽⁴⁾ 14246/04.

⁽⁵⁾ 13193/05.

Nõukogu oli ka seisukohal, et direktiiv peaks tagama kõrge ühtlustatuse selle kohaldamisalasse kuuluvates olulistest valdkondades ning peaks endast kujutama Euroopa tasandi lisandväärtust siseturu, tarbija valikuvõimaluse ja tarbijakaitse seisukohast. Nõukogu sõnastas viis peamist valdkonda, milles nimetatud Euroopa tasandi lisandväärtus tuleks saavutada:

- lepingueelne teave (artiklid 5 ja 6);
- lepingus esitatud teave (artikkel 10);
- taganemisõigus (artikkel 14);
- krediidi ennetähtaegne tagastamine (artikkel 16); ja
- krediidi kulukuse aastamäära (APR) arvutamine (artikkel 19).

Nõukogu tegi ka teisi muudatusi seoses:

- ühest küljest direktiivi eelnõu kohaldamisalaga, jättes välja mitmeid artiklites 2 ja 20 loetletud olukordi, ning teisest küljest käsitledes täpsemalt mõnesid konkreetseid teemasid nagu reklaam (artikkel 4), arvelduskrediit (artiklid 6 ja 12) ning krediidi kogusumma ületamine (artikkel 18),
- ühtlustamise tasemega, eriti seoses komisjoni ettepanekuga täiendada täielikku ühtlustamist sihipärase vastastikuse tunnustamisega (artikkel 22),
- komiteemenetluse kasutamisega (artikkel 25),
- liikmesriikide õiguslike võimaluste läbipaistvusega täielikult ühtlustamata valdkondades (artikkel 26) ning sellega seotud läbivaatamisklausliga (artikli 27 lõige 2).

Komisjon kiitis nõukogus kokku lepitud ühise seisukoha heaks.

2. Peamised nõukogupoolsed muudatused komisjoni muudetud ettepanekusse

Nõukogu esitas oma ühises seisukohas mitmed järgmiste küsimustega seotud muudatused:

A. Kohaldamisala (artikkel 2)

Nõukogu täpsustas direktiivi eelnõu kohaldamisala (mis on niigi piiratud seoses hüpoteeklaenulepingute, käenduslepingute ja käendajate väljajätmisega ning arvelduskrediidi lihtsustatud korra lisamisega).

Selles osas leppis nõukogu kokku järgmistes direktiivi eelnõu kohaldamisalaga seotud muudatustes:

- kinnisvaraga seotud krediidi (lõike 2 punktid a ja b) ja käenduslepingute täielik väljajätmine nende seose tõttu hüpoteeklaenu küsimusega,
- väikelaenu (alla 200 euro) väljajätmine ja suurlaenu ulatuslikum reguleerimine, tõstes ülemäärä 50 000 eurolt 100 000 euroni (lõike 2 punkt c),
- ühe kuu jooksul tagasi makstava lühiajalise arvelduskrediidi väljajätmine (lõike 2 punkt e),
- krediidi, mille puhul ei nõuta intressi ega muude tasude maksmist, ning väga väikese tasuga lühiajalise krediidi väljajätmine (lõike 2 punkt f).

Nõukogu leppis kokku ka teatud liiki krediidi, eelkõige arvelduskrediidi (lõige 3), krediidi kogusumma ületamise (lõige 4), piiratud liikmelisusega ja liikmete vastastikuse kasu eesmärgil loodud teatud organisatsioonide pakutava krediidi (lõige 5) ja võla ajatamise krediidi (lõige 6) erilises lihtsustatud korras.

Eespool nimetatud muudatustes kokkuleppimisel oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse 24 muudatust (2, 4, 5, 8, 10, 34, 38, 39, 47, 48 ja 178, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 59, 61, 121, 145, 184, 185), sealhulgas muudatused 184 ja 185, mida komisjon heaks ei kiitnud, järgmisel kujul:

muudatusettepanek 184: nõukogu kinnitas väljajätmise uues artikli 2 lõike 2 punktis e;

muudatusettepanek 185: nõukogu kiitis heaks artikli 2 lõike 2 punkti c ülemmäära 100 000 eurot, kuid mitte ülejäänud muudatust;

- ii) ei võtnud arvesse nelja muudatust (11, 57, 60, 123).

B. *Lepingueelne teave (artiklid 5 ja 6);*

Nõukogu oli seisukohal, et tarbijad peaksid saama piisavalt teavet teadlike ja vastutustundlike otsuste langetamiseks enne lepingu allkirjastamist. Sellel eesmärgil tegi nõukogu järgmised muudatused:

- vastutustundlike laenutehingute põhimõtte väljajätmine artiklist 5, kuna seda peeti teatud õiguslikku ebakindlust põhjustavaks. Selle asemel toodi uues artiklis 8 sisse võlausaldaja kohustus hinnata tarbija krediidivõimelisust;
- tarbijale artikli 5 lõike 2 ja artikli 6 lõike 1 kohaselt antava lepingueelse teabe nimekirja laiendamine;
- lepingueelse teabega seotud sätte kohaldamiseks blankettide „Euroopa tarbijakrediidi standardinfo leht” (uus II lisa) ja „Euroopa tarbijakrediidi standardinfo leht arvelduskrediidi jaoks” (uus III lisa) loomine. Nimetatud standardblanketid, mis sisaldavad artiklites 5 ja 6 sätestatud teavet, muudavad tarbijatel lihtsamaks erinevate, sealhulgas piiriüleste pakkumiste võrdlemise;
- täpsustati seda, millist lepingueelset teavet tuleb anda direktiivi 2002/65/EÜ (finantsteenuste kaugmüük) artikli 3 lõikes 3 sätestatud telefonside kontekstis ning juhul, kui tarbija taotleb, et arvelduskrediidi kasutamine oleks kohe võimalik (artikli 6 lõige 4);
- liikmesriikidele võimaldatud paindlikkus seoses arvelduskrediidi kulukuse aastamäära märkimisega (artikli 6 lõige 2);
- tarbijale tema nõudmisel krediidilepingu koopia andmise kohustuse kehtestamine (artikli 5 lõige 4 ja artikli 6 lõige 6) (kombineerituna eespool nimetatud Euroopa standardinfo lehel antud teabega selle õiguse kohta).

Eespool nimetatud muudatustes kokkuleppimisel oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse kuus muudatust (16, 17, 18, 65 ja 188, 179);
- ii) ei võtnud arvesse kaht muudatust (19, 28).

C. *Lepingus esitatud teave (artikkel 10)*

Seoses lepingueelse teabe nimekirjas tehtud muudatustega laiendas nõukogu ka tarbijale krediidilepingu sõlmimisel antava teabe nimekirja (peamiselt paralleelselt artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 1 tehtud täiendustega). Kooskõlas artikli 10 lõikega 2 peab tarbijale andma järgmise lisa-teabe:

- krediidi liik: punkt a),
- toote ja teenuse kirjeldus ning edasilükkamise vormis krediidi puhul selle hetkehind: punkt e),
- tagasimaksetabel, ka muutuva intressimäära puhul: punkt i),

- põhjalikum teave krediidilepinguga seotud tasude kohta ning nende muutmise tingimused: punkt k),
- hoiatus seoses maksete tasumata jätmise tagajärgedega: punkt m),
- põhjalikum teave taganemisõiguse kohta: punkt q),
- teave alternatiivsete kahjuhüvitusnõuete mehhanismide kohta: punkt s),
- viide muudele lepingutingimustele: punkt t), ja
- pädeva järelevalveasutuse nimi ja aadress: punkt u).

Eespool nimetatud muudatustes kokkuleppimisel oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse 10 muudatust (77, 78, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89);
- ii) ei võtnud arvesse kolme muudatust (76, 79, 84), sealhulgas komisjoni poolt heaks kiidetud muudatust 84.

D. Taganemisõigus (artikkel 14)

Nõukogu jõudis kokkuleppele kehtestada neljateistkümne kalendripäeva pikkune üldine taganemisõigus. Nõukogu täpsustas tarbijate kohustusi taganemisõiguse kasutamisel ning seost direktiivide 85/577/EMÜ (rändmüük) ja 2002/65/EÜ (finantsteenuste kaugmüük) taganemisõigust käsitlevate sätetega. Need täpsustused on järgmised:

- lisati tarbija kohustus juba kasutusele võetud krediidiosa koos intressiga kreditorile tagasi maksta 30 päeva jooksul taganemisteate andmisest (lõike 2 punkt b);
- lisati säte krediidilepinguga seotud abiteenuse lõpetamise kohta krediidilepingust taganemise korral (lõige 3);
- tarbijakrediidi kaug- või rändmüügi korral reguleeritakse taganemisõigust vastavalt tarbijakrediidi direktiivi sätetele, mitte vastavalt direktiividele 85/577/EMÜ ja 2002/65/EÜ;
- liikmesriigid võivad sätestada, et taganemisõigus ei kehti, kui krediidileping on sõlmitud notariaalselt.

Eespool nimetatud muudatustes kokkuleppimisel oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse kolm muudatust (20, 192, 193), sealhulgas muudatuse 193, mida komisjon heaks ei kiitnud ning mille nõukogu pärast muudatuste siseseviimist lüüsi artikli 14 lõike 4 uue sõnastusena;
- ii) ei võtnud arvesse üht muudatust (107).

E. Krediidi ennetähtaegne tagastamine (artikkel 16)

Tunnustades tarbija õigust krediidi ennetähtaegsele tagastamisele jõudis nõukogu ka kokkuleppele tagada kreditorile piiratud õigus võimalike ennetähtaegse tagastamisega otseselt seotud kulude hüvitamisele (lõige 2).

Hüvitamist kohaldatakse ainult:

- fikseeritud laenuintressiga krediidilepingute korral ja
- juhul, kui kohaldatav viitintressimäär väheneb krediidilepingu sõlmimise ja ennetähtaegse tagastamise vahepeal.

Hüvitis on lisaks piiratud ühe protsendiga ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast (või poole protsendiga, kui tagasimaksmine leiab aset krediidilepingu viimasel aastal) ega tohi ületada intressisummat, mida tarbija oleks maksnud, kui ennetähtaegset tagastamist ei oleks toimunud.

Lisaks võimaldati liikmesriikidele paindlikkus sätestada siseriiklikus seadusandluses alammäär, allpool mida ei pea hüvitist maksma. Nimetatud alammäär on kaheteistkümmne kuu jooksul aset leidva ennetähtaegse tagastamise puhul 0–10 000 eurot (lõige 4).

Seoses ennetähtaegse tagastamisega oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis arvesse ühe muudatuse (201);
- ii) ei võtnud arvesse üht komisjoni poolt heaks kiidetud muudatust (25), kuna nõukogu soovis rohkem ühtlustada krediidi ennetähtaegse tagastamise korral kreditorile makstava hüvitise määramist.

F. Krediidi kulukuse aastamäära arvutamine (artikkel 19)

Nõukogu sätestas krediidi kulukuse aastamäära arvutamise üldise viisi ning lisas kreditoride poolt kasutatavad standardeeldused krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks erinevates olukordades (sätestatud I lisa II lõikes). Et toime tulla tooteuundusega ning vajadusega arvutada tulevikus krediidi kulukuse aastamäära võimalike uute krediiditüüpide puhul, lisas nõukogu regulatiivmenetlusele komiteemenetluse sätte kontrolliga vajadusel lisaelduste määramise üle (uus lõige 5). Sellest tulenevalt lõi nõukogu artikliga 25 vastava komitee.

Seoses krediidi kulukuse aastamääraga oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse 10 muudatust (23, 24, 40, 42, 43, 151, 152, 195, 198, 199);
- ii) ei lisanud ühisele seisukohale seitset muudatust (148, 149, 150, 183, 194, 196, 197).

G. Vastastikuse tunnustamise punkt (artikkel 22)

Nõukogu oli seisukohal, et vastastikuse tunnustamise punkti, st teatud konkreetsete küsimuste minimaalset ühtlustamist täiendava punkti kohaldamine komisjoni ettepanekus esitatud kujul ei aitaks saavutada kavandatava direktiivi eesmärke. See oleks tarbijate jaoks liiga keeruline ning võiks põhjustada õiguskindlusetust erinevate liikmesriikide õiguse kohaldamise tõttu. Seetõttu jättis nõukogu selle punkti välja (endises artikli 21 lõikes 2).

Sellel eesmärgil oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis arvesse ühe muudatuse (6);
- ii) ei võtnud arvesse kolme muudatust (30, 140, 204).

Täiendava meetmena lisas nõukogu uue artikli 26, eesmärgiga tagada läbipaistvus seoses liikmesriikidele antud õiguslike võimalustega nendes küsimustes, milles ei saavutatud täielikku ühtlust ning milles liikmesriikidele võimaldati paindlikkus (artikli 2 lõiked 5 ja 6, artikli 4 lõige 1 ja lõike 2 punkt c, artikli 6 lõige 2, artikli 10 lõige 1 ja lõike 2 punkt g ning artikli 16 lõige 4).

H. Komisjonipoolne läbivaatamine (artikli 27 lõige 2)

Nõukogu jõudis kokkuleppele, et komisjoni poolt läbiviidav perioodiline viie aasta aruanne peaks hõlmama ka:

- ülevaadet maksimaalse hüvitise suuruse piiramiseks kasutatud protsentidest ennetähtaegse tagastamise puhul; ja
- siseturu ja tarbijate mõjude analüüsi ning liikmesriikide poolt vastavalt artiklile 26 raporteeritud õiguslike võimaluste avaldamist.

I. Muud küsimused

Lisaks juba eespool A-osas nimetatud muudatustele direktiivi eelnõu artiklis 2 oli nõukogu nõus komisjoni 2005. aasta oktoobri muudetud ettepanekuga, mis piirab teiste sätete kohaldamisala, muuhulgas lihtsustades andmebaasidele juurdepääsu (artikkel 9) ning õiguste loovutamist (artikkel 17) käsitlevat sõnastust ning jättes välja mitmeid artikleid (sealhulgas solidaarvastutuse kohta, mis omakorda kutsus esile vajaduse uue artikli 15 järele, mis käsitleb seotud krediitdilepinguid).

Lisaks oli nõukogu seisukohal, et mõnede teiste küsimuste käsitlemine peaks olema vähem ettekirjutav ning eelkõige jäeti välja mõned artikli 20 sätted, mis käsitlevad kohustust teostada järelevalvet krediitvahendajate üle või reguleerida nende tegevust.

Sellela seoses oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse 45 muudatust (1, 3, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 21, 27, 29, 37, 46, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 102, 104, 105, 106, 108, 109, 124, 125, 132, 133, 134, 135, 136 ja 162, 138, 139, 143, 144, 146, 147, 176, 180, 182), järgmisel kujul:

muudatusettepanek 1: osaliselt põhjenduses 3 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 3: osaliselt põhjenduses 4 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 7: osaliselt põhjenduses 7 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 9: põhjenduses 6 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 12: täielikult heaks kiidetud (põhjendus välja jäetud);

muudatusettepanek 13: täielikult heaks kiidetud (põhjendus välja jäetud);

muudatusettepanek 14: osaliselt põhjenduses 27 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 15: täielikult heaks kiidetud (põhjendus välja jäetud);

muudatusettepanek 27: osaliselt põhjenduses 39 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 29: osaliselt põhjenduses 42 mõnevõrra ümbersõnastatult (osaliselt välja jäetud) arvesse võetud;

muudatusettepanek 37: artikli 3 punktis f mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 46: täielikult heaks kiidetud (artikli 3 punkt välja jäetud);

muudatusettepanek 64: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);

muudatusettepanek 67: täielikult heaks kiidetud (III peatüki uus pealkiri);

muudatusettepanek 68: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);

muudatusettepanek 69: artikli 9 uues pealkirjas mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;

muudatusettepanek 70: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);

- muudatusettepanek 71: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 72: artikli 9 lõikes 1 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;
- muudatusettepanek 74: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 75: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 102: artiklis 17 mõnevõrra ümbersõnastatult täielikult arvesse võetud;
- muudatusettepanek 104: täielikult heaks kiidetud (artikli 15 uus pealkiri);
- muudatusettepanek 105: artikli 15 lõikes 1 mõnevõrra ümbersõnastatult osaliselt arvesse võetud;
- muudatusettepanek 106: osaliselt arvesse võetud artikli 15 lõike 1 uues sõnastuses;
- muudatusettepanek 108: osaliselt arvesse võetud artikli 15 lõike 2 uues sõnastuses;
- muudatusettepanek 109: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);
- muudatusettepanek 124: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 125: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);
- muudatusettepanek 132: täielikult heaks kiidetud (pealkiri välja jäetud);
- muudatusettepanek 133: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 134: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 135: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);
- muudatusettepanekud 136 ja 162: artiklis 20 mõnevõrra ümbersõnastatult osaliselt arvesse võetud;
- muudatusettepanek 138: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);
- muudatusettepanek 139: artiklis 21 mõnevõrra ümbersõnastatult arvesse võetud;
- muudatusettepanek 143: artiklis 24 mõnevõrra ümbersõnastatult täielikult arvesse võetud;
- muudatusettepanek 144: täielikult heaks kiidetud (artikkel välja jäetud);
- muudatusettepanek 146: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 147: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);
- muudatusettepanek 176: artikli 3 punktis n mõnevõrra ümbersõnastatult osaliselt arvesse võetud;
- muudatusettepanek 180: artikli 9 lõikes 2 mõnevõrra ümbersõnastatult osaliselt arvesse võetud.
- Sia hulka kuuluvad ka järgmised kaks muudatust, mida komisjon ei ole heaks kiitnud:
- muudatusettepanek 21: kinnitati käesolevas muudatuses mainitud teksti väljajätmine.
- muudatusettepanek 182: kinnitati käesolevas muudatuses mainitud teksti väljajätmine.

ii) Ei lisanud kolmeteist muudatust (26, 31, 33, 44, 45, 95, 126, 137, 141, 142, 161, 165, 181).

Nõukogu oli ka nõus komisjoni 2005. aasta oktoobri muudetud ettepanekus väljendatud seisukohaga, et mitmed konkreetsete küsimused vajaksid täpsemat reguleerimist. Sellega seoses oli nõukogu nõus:

- lisama direktiivi seotud tehingud (uus artikkel 15);
- rangema reklaamikorraga standardteabe osas (artikli 4 lõige 2), võimaldades liikmesriikidele paindlikkuse teatud krediidilepingute ja krediidi kulukuse aastamäära märkimise osas (vt artikli 4 lõike 2 punkt c ning artiklist 4 välja jäetud endised lõiked 3 ja 4);
- konkreetsete sätetega arvelduskrediidi kasutamise kohta laenuintressi tõusu korral (artikkel 12);
- reguleerima krediidi kogusumma ületamist sarnaselt krediidilepingute ja arvelduskrediidiga (eriti lepingueelse teabe osas), eesmärgiga luua õiguskindlus; nõukogu jättis välja ka sätted kogusumma märkimisväärse ületamise (kestusega üle kolme kuu) likvideerimise kohta uue krediidilepinguga ning lisan suuremat paindlikkust võimaldavad sätted (artikli 18 lõige 3), jättes sellise olukorra siseriikliku seadusandluse reguleerida;
- artikli 11 (Teave laenuintressi kohta) ja artikli 12 (Määramata ajaks sõlmitud krediidilepingud) täpsema sõnastusega, et tarbijaid paremini kaitsta.

Seoses eespool nimetatuga oma ühises seisukohas nõukogu:

- i) võttis täielikult või osaliselt arvesse üheksa muudatust (62, 94, 111, 113, 115, 116, 117, 129, 130), järgmisel kujul:

muudatusettepanek 62: artiklis 4 mõnevõrra ümbersõnastatult osaliselt arvesse võetud;

muudatusettepanek 94: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);

muudatusettepanek 111: täielikult heaks kiidetud (artikli 12 punkt välja jäetud);

muudatusettepanek 113: täielikult heaks kiidetud (artikli 12 punkt välja jäetud);

muudatusettepanek 115: täielikult heaks kiidetud (artikli 12 punkt välja jäetud);

muudatusettepanek 116: täielikult heaks kiidetud (artikli 12 punkt välja jäetud);

muudatusettepanek 117: artikli 12 lõikes 2 mõnevõrra ümbersõnastatult osaliselt arvesse võetud;

muudatusettepanek 129: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);

muudatusettepanek 130: täielikult heaks kiidetud (lõik välja jäetud);

- ii) ei lisanud üheksat muudatust (92, 93, 110, 112, 114, 120, 131, 175, 187).

Seoses komisjoni poolt heaks kiidetud, kuid ühisest seisukohast välja jäetud kolme muudatusega:

muudatusettepanek 120: nõukogu ei võtnud seda muudatust arvesse määramata ajaks sõlmitud krediidilepingu olemuse ning piisaval tasemel tarbijakaitse tagamise tõttu artiklis 13;

muudatusettepanek 131: nõukogu kinnitas käesolevas muudatuses mainitud teksti väljajätmise;

muudatusettepanek 187: nõukogu jättis välja endise artikli 4 lõike 4, kuid kinnitas artikli 4 lõike 2 punktis a esitatud teabe laenuintressi kohta.

3. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Euroopa Parlament võttis 20. aprilli 2004. aasta plenaaristungil vastu 152 muudatusettepanekut komisjoni esialgse ettepaneku kohta. Komisjon võttis muudetud ettepanekus arvesse 110 muudatust.

Nõukogu võttis ühises seisukohas arvesse 104 komisjoni poolt heaks kiidetud muudatust ning viis komisjoni poolt tagasi lükatud muudatust.

Nõukogu ei lisanud ühisele seisukohale kuut komisjoni poolt heaks kiidetud muudatust ning 37 komisjoni poolt tagasi lükatud muudatust.

IV. JÄRELDUS

Nõukogu on seisukohal, et tema ühine seisukoht, mis sisaldab 109 III osas üksikasjalikult käsitletud muudatust, võtab hästi arvesse Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastuvõetud arvamust.

Võttes arvesse ka teisi nõukogu poolt heakskiidetud uuendusi, kajastab ühine seisukoht probleemide ja huvide tasakaalu, tagades kõrgetasemelise tarbijakaitse ning siseturu hea toimimise kooskõlas Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastuvõetud arvamuse ning komisjoni muudetud ettepanekuga.
